

ŠIANDIEN IR RYTOJ

SOVIETAi nenustoja skelbė savo ekonominę pažangą. Po kosmonautų Nikolajevo ir Popovič pasisekimo, Maskva paskelbė: "Mes dar kartą įrodėme, kad Sovietijos ekonomija ir pramonė turi daug didesnį pajėgumą už bet kurį kitą kraštą ar sąjungą".

Bet neseniai Jungtinių Tautų paskelbta statistika paneigia šią sovietų tezę. Ne tik kad Amerikos pramonė stovi pralenkusi Sovietų Sąjungos, bet dar yra ir kitas "milžinas", iki šiam laikui buvęs šešėlyje. Tas milžinas vadinasi Europa.

Pagal oficialius duomenis, Vakarų Europa toli pralenkia sovietus ne tik gyventojų skaičiumi, bet ir pramonėje.

Vakarų Europa turi 328 milijonus gyventojų, Sovietija - 214 milijonų. Europa per metus pagamina 117 milijonų tonų pieno, Sovietija - 72 milijonus. Europoje elektros gamyba siekia 500 milijonų kilovatų per metus, Sovietijoje - 290 milijonus. Europa pagamina per metus 4,7 milijonus automobilių, Sovietija - 140,000...

PRIEŠINGAI balansas kryps ta sovietų naudai gynybos srityje.

Vakarų Europa per metus išleidžia gynybos reikalams 15,000 milijonų dolerių, kas sudaro 5% visų viešųjų ir privačių išlaidų. Sovietija gynibai išleidžia 50,000 milijonų dolerių, kas yra 22% visų išlaidų. Tuo tarpu Amerika gynybos reikalams kasmet išleidžia tik 10%.

Tas tik parodo, kokią jungtą turi nešti sovietų pilietis.

Bet jei prie Vakarų Europos skaičių pridėsime Amerikos, tai Vakarų ekonominė persvara prieš sovietus yra kolosalinė.

Kyla klausimas, kodėl tad sovietai dominuoja erdvės tyrinėjimuose?

SOVIETŲ kosmonautų skridimai be jokios abejonės buvo sensacingi, bet tai nereiškia kad Amerika yra visai atsilikusi.

Dalykas tame, kad iki šiam laikui Maskva tellošia šia vienvinte korta, skirdama visus išteklius erdvių tyrinėjimams. Kiti dalykai, nors ir labai būtini gyventojams, palikti antraeilais. Maskvai svarbu tik kuo daugiau turėti propagandinės naudos.

Turime atsiminti, kad komunistai po 44 metų valdymo dar nesugeba gyventojams duoti reikalingų kasdieninių reikmenų. Žemės ūkis apleistas erdvių tyrinėjimų naudai, o pramonės lygis toks, koks buvo Amerikoje prieš 35 metus.

Jei amerikiečiai irgi būtų susikonscentravę vienam erdvės projektui, tai jau prieš keturis metus jų kosmonautai būtų skraidę aplink žemę ir mėnulį. Bet Vakarai savo jėgas išnaudoja protingai ir nedaro iš to propagandos. Čia niekas neperka šaldytuvų ar lovos, kad nustebinus kaimyną, jog turima šaldytuvą ir lovą.

Visas sovietų viršijimas yra tik propagandoje. Sovietai galės gal būti pasivytį Vakarais tik po 35 metų, bet ir tai su sąlyga, jei Vakaruose gyvenimas nusto vystytis ir pasiliks toks, koks yra šiandien.

MASKVOJ vieno fabriko direktorius bando nustebinti statistikos daviniais besilankančius užsieniečius.

- Mūsų gamyba kas met auga milžinišku šuoliu, - aiškina jis. - Pirmais metais mes gaminome tik 5,000, o šiais metais jau pagaminome 50,000 ir kitais metais esame numatę pagaminti 200,000.

- Negalimas dalykas! - stebisi vienas lankytojas. - O ką jūs gaminate?

- Užrašus: "Netinka vartojimui"...

(vg)

DIRVA

Nr. 101

Rugpiūtis-August 31, 1962

Cleveland, Ohio

Nuotaikos apsuptame mieste

Vakarų policija saugo Chruščiovo tvorą... o amerikiečiai ateity neleis nukraujuoti pašautiems pabėgėliams, bet stengsis dar gyvus perduoti sovietinėm ligoninėm...

Rugpiūčio 17 d. 14 val. 10 min. Vakarų Berlyno vidaus reikalų senatorius (arba kaip mes sakytume: ministras; formaliai Vakarų Berlynas nepriklauso Vakarų Vokietijai ir tvarkosi nepriklausomai, nors ir yra Vak. Vokietijos įvairiausiais būdais sel-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

cidentą. 14,05 sovietinės Vokietijos sargybiniai nušovė vieną norėjusį į vakarinę miesto pusę perbėgti žmogų. Senatorius perskai-

eilinį įvykį. Nuo rugpiūčio 13 d. kada Chruščiovas aptvėrė Vakarų Berlyną nuo rytinės miesto dalies savo tvora, jo pasienio sargybiniai nušovė 38 bėglius.

Šį kartą du jauni vyrukai bandė tą tvorą perlipsti dienos šviesoje, tikėdamiesi, kad sargybiniai iš karto nesusigaudys, kas čia vyksta. Jų apskaičiavimas išsipildė tik 50%. Vienas laimingai atsидūrė laisvėje, kitas sukrito trijų šūvių pakirstas (du į plaučius, trečias į pilvą). Šūvis išgirdę pasienyje susirinko artimo Vakarų Berlyno moterų rūbų fabriko darbininkai ir darbininkės, kurie chorą pradėjo kolti raudonuosius sargybinius. Tie skubiai pasislėpė savo slėptuvėse. Atvyko Vakarų policija ir net vienas amerikiečių leitenantas, kuris išsitarė, kad tai "not our problem". O pašautas 18 metų jaunuolis, mūrininkas iš profesijos, Peter Fechter, veltui šaukėsi pagalbos net 45 minutes.

Sekantį rytą, šeštadienį laikraštis Bild išėjo su milžiniška antrašte: VOPOS LIESSEN 18 JAERINGEN VERBLUTEN - AMIS SAHEN ZU. Klausė, savo komentare laikraštis: "Ar tai Amerika? Ar tai buvo žmoniškos, paslaugios, aukotis pasiryžusios Amerikos balsas?" Ir pats atsakė: "Ne". Tačiau skaitytojai buvo pasipiktinę ir "vopais" (sovietinės zonos liaudies policininkais - volkspolizei) ir "amiais" (amerikiečiais). Prasidėjo demonstracijos. Keli tūkstančiai berlyniečių, susirinkę prie rotušės šaukė "handeln, handeln, handeln." Burmistras Brandt jiems žadėjo veikti (handeln), tačiau prieš tai jis turės dar pasitarti su Bonnos, Washingtono, Londono ir Paryžiaus vyriausybėmis! Tokį pareiškimą minia sutiko juoku. Kiti berlyniečiai apmėtė akmenimis sovietų autobusą, vežusį garbės sargybą prie Raudonosios armijos paminklo britų sektoriuje, klievo šiek tiek ir amerikiečių autovežiam, o...

... Vakarų Berlyno policija buvo išstatyta pasienyje saugoti Chruščiovo užtvartą nuo įsitusių berlyniečių puolimų. Išėina, kad Vakarai, kurie prieš metus nespriešino vakarinio Berlyno aptvėrimui dabar - po metų - jau patys tą tvorą saugo.

Amerikiečių komendantas pasitaręs su Washingtonu netoli tos vietos, kur buvo nušautas Peter Fechter, dabar laiko karinį ambulaną. Pagal teisę amerikiečiai gali laisvai įeiti į rytinę Berlyno dalį ir ten suteikti reikalingi esant, pirmąją pagalbą. Tai buvo galima padaryti ir aną rug-

Komunistinės Vokietijos policija ir pasienio sargybiniai nusineša nuo "gėdos mūro" Peterio Fechterio lavoną.

piamas ir remiamas) Heinrich Albertz gavo pranešimą apie prieš penkias minutes įvykusį in-

tė pranešimą ir toliau užsiėmė savo kitais tarnybos reikalais. Juk tai buvo tik pranešimas apie

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* JAV SENATAS patvirtino įstatymo projektą, kuriuo skiriama papildomai 900 mil. dolerių viešiesiems darbams.

* VYR. TEISMO NARIUI Felix Frankfurter atsistatydinus, prez. Kennedy jo vieton paskyrė darbo sekretorių Arthur Goldberg, kaip spaudoje sakoma - "rusų emigrantų sūnų".

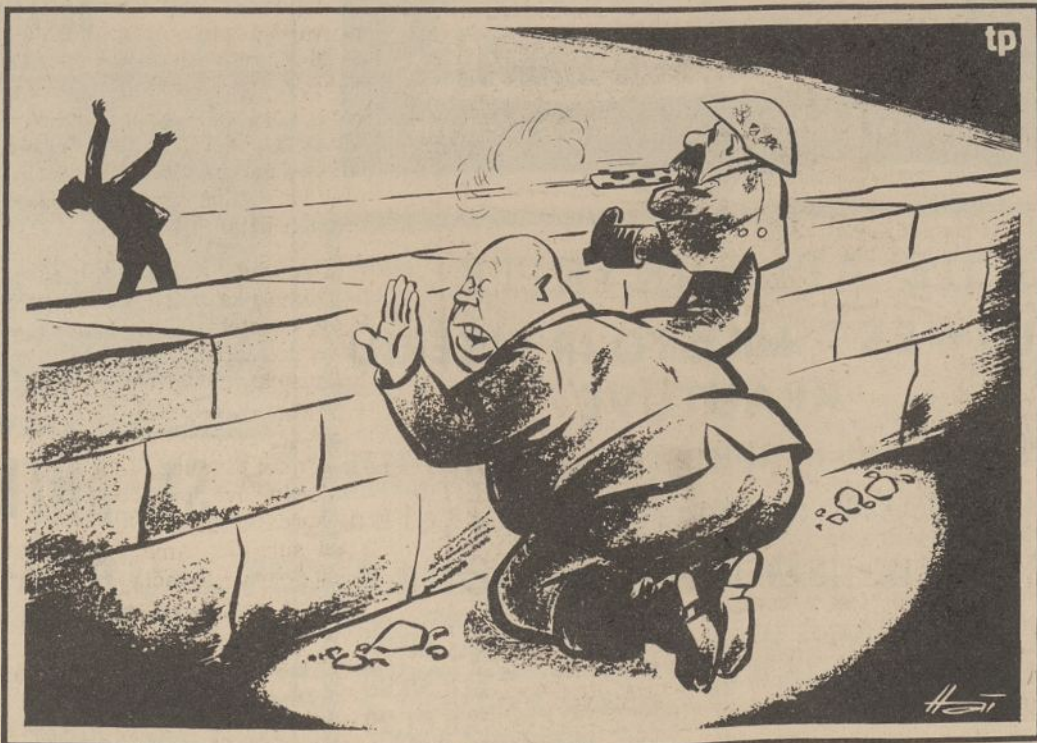
* PREZ. KENNEDY PAREIŠKė kalbėjęs su NATO vyriausybų atstovais dėl jų laivų naudojimo Sov. Sąjungos siūnčiamoms prekėms į Kubą. Tame tarpe minimi Vak. Vokietijos, Italijos ir Graikijos laivai.

* SAUDI ARABIJA IR JORDANAS sutarė apjungti kariuomenes po viena bendra vadovybe. Abu tų arabų kraštų valdovai,

Saud ir Hussein, taip pat pareiškė siekė uniją ekonominiuose tų kraštų apjungimo klausimuose.

* ALŽIRIEČIŲ KOVA DEL VALDŽIOS reikalauja naujų kraujo aukų, išlaisvinimo kariuomenės vadams nepasiduodant jokiame civilinės valdžios frakcijos autoritetui. Susišaudymo metu Casbah mieste žuvo 6 žmonės, visa eile liko sužeistų.

* KAD PAKĖLUS KRINTANČIĄ GAMYBĄ KUBOJE, Castro įvedė griežtą kontrolę, kuria reguliuojamos ne tik darbininkų algos, bet nustatomos baudmės už darbo vengimą, sumažinamos atostogos. Darbininkai taip pat gali būti perkeltami iš vienos darbovietės į kitą, neatsiklausus jų sutikimo.

Nikita: - Aš neprikišau savo pirštų!...

Baleto menininkai Violeta Karosaitė ir Jaunutis Puodžiūnas Kalifornijos Lietuvių Dienoj, kuri įvyks Los Angeles mieste rugsėjo 9 d., dalyvaus meninėje programoje. Plačiau apie jų meninę veiklą 5 psl. P. Jasiukonio nuotrauka

NEOLITUANAI STOVYKLAUJA PRIE ATLANTO

Saulėtos ne per karštos dienos, malonios naktys, tviskas smėlis ir aromatiškos pušys - tokia nuotaika sutinka atvykstančius į neolitanų penktąją stovyklą, Osterville Manor, Cape Cod, Mass. Rugpiūčio 25 d. jau suplaukęs gan gausus būrys stovyklautojų iš Bostono, Chicagos, Clevelando, Philadelphia, Newyorko bei kitų vietovių. Ilgai netruko korporantams susipažinti. Šeštadienį, vakare jau provizoriškai buvo suaruštas jaus laukas paplūdimyje. O tai tik stovyklos išvakarės...

Sekmadienį, rugpiūčio 26 d. 12 val. stovykla buvo formaliai atidaryta iškilmingu posėdžiu. Prezidiumą sudarė Birutė Augustinavičiūtė, Rūta Dačytė, Algis Ignatonis, Dalia Mackevičiūtė, Romas Mulokas, fil. Eugenijus Noakas ir Algirdas Sperauskas.

pinčio 16 dienos 14,05 val., bet amerikiečių leitenantas pats nesusiprato, o jo viršininkas kapitonas buvo išėjęs pietų. Tačiau toks gražus žestas būtų turėjęs vistiek liūdną galą, nes Washingtonas uždraudė padėti pabėgėliams, tokiu būdu suzeistas vis tiek turėtų būti atiduotas liaudies policijai. Ir dabar nežinuosime, ar ambulanšo šoferis turi įsakyti rytinėje miesto dalyje sužeistą pabėgėlį nugabenti į artimiausią Rytų Berlyno ligoninę.

Už savaitės Peter Fechter, kurio vardas apibėgo pasaulio laikraščius, buvo palaidotas vienoje Rytų Berlyno kapinių. Jo grabą nešė 6 pagyvenę vyrai, kurie tokiu progi iš senesnių, geresnių laikų turėjo cilindrus, o kapinių administracijos atstovas pasakė keletą žodžių:

"Daugelis jūsų atostogas esate praleidę kalnuose. Ten jūs galite pastebėti užrašus draudžiančius toliau eiti. Taip kaip vyriausybė turi įspėti apie kelio pavojingumą, taip ji yra įpareigota sulaikyti nepribrendusius nuo pasukimo į pavojingą kelią."

Žmonių buvo apie 300. 5 Vakarų korespondentai buvo kuriam laikui sulaikyti. Amerikoje Wall Street Journal tą pačią dieną nagrinėjo Chruščiovo tvoros ūkinę įtaką į Vakarų Vokietijos ūkį, o kolumnistas Henry J. Taylor išsuntinėjo laikraščiams savo eilinę Washingtono administracijos kritiką - antrašte:

U.S. Barks but Never Bites. (JAV loja, bet nekanda).

Tardamas atidarymo žodį, kol. Sperauskas pabrėžė, jog prieš 5 metus, sunkiose sąlygose įvyko pirmoji NL stovykla Cape Cod, netoli dabartinės stovyklavietės. Anuomet, nors ir negausiai dalyvavę, bet už tai greit susidraugavo ir suartėjo. - Priklaušom vienai šeimai, - tarė kol. Sperauskas, - turime visi kartu koroporantiškai nesibauginti parodyti kolegoms savo sugebėjimų... Bus rimtesnių momentų. Turime padidinti akiratį. Stovykla mūsų mokykla, kuri mums padės tapti tikrais korporantais ir individualais.

Fil. E. Noakas, stovyklos vedėjas, pasveikindamas suvažiavusius, pastebėjo: "Mes suvažiuojam praleisti atostogas ir laisvą laiką kultūringai... Tie kurie tik ką įstoja, lyg esą nešiltų kojų. Naujų korporantų yra daug. Užtat, turime suprasti korporantišką dvasią... Ne svarbių kur esame. Mes prisiekiam vienai vėliavai ir šūkiui Pro Patria."

Korp! Neo-Lithuania centro valdybos pirmininko, Vaclovo Mažeikos, fil. prof. Jono Puzino ir fil. prof. Martyno Kavolio pasveikinimai buvo perskaityti. Fil. E. Noakas pakvietė Dalią Mackevičiūtę ir Algį Ignatonių į stovyklos vedėjo padėjėjus.

Neolitanų stovykla išleis laikraštį "Naktibalda V", redaguojant Algii Sauliui, gi jam pagalbės Algis Budreckis. Pasilinksminimo komisijai vadovaus Birutė Augustinavičiūtė. Jos padėjėju bus Rimas Mulokas, Algis Budreckis įpareigotas būti korespondentu Dirvai; Dalia Mackevičiūtė Dirvai paruos nuotraukų.

Baigiant posėdį, kol. Sperauskas iškėlė ambicingą, lyg karinę mintį, būtent: "Pamirškime pirmą stovyklą, tai praeitis, padarykime šitą stovyklą pačia geriausia".

Bendras stovyklos įspūdis labai geras. Stovyklavietė - Kapočiaus vila - yra kultūringa. Neolitanų nuotaiika puiki: solidarumas ir susigyvenimas greitai atsirado.

Stovyklos dienotvarkė: 8:30 val. ryto vėliavų iškėlimas, 9 val. pusryčiai, 10 val. paskaita, pietūs 2 val., po pietų jaunųjų referatai, vakarienė - 7 val. v., pagaliau pasilinksminimas. Pirmadienį, iš ryto, paskaita skaitė fil. muz. Gaidelis; jo tema lietė modernią muziką.

Savaitės bėgyje seks daugiau įspūdžių iš neolitanų stovyklos gyvenimo. Tuo tarpu, stovyklautojai siunčia nuoširdžius linkėjimus savo bendraminčiams, Dirvos skaitytojams.

Algirdas Budreckis

BEST WISHES
To All the Lithuanian People

**SETH C.
T A F T**

CANDIDATE FOR
STATE SENATOR

GENERAL ELECTION
NOVEMBER 6, 1962

BEST WISHES
To All the Lithuanian People

**ROBERT W.
CHAMBERLIN**

CANDIDATE FOR
JUDGE
COMMON PLEAS COURT

FOR UNEXPIRED TERM JAN. 4, 1967
ELECTION NOVEMBER 6, 1962

BEST WISHES
To All the Lithuanian People

**LEODIS
HARRIS**
CANDIDATE FOR
CONGRESS
21ST DISTRICT

Election November 6, 1962

PORA DIENŲ LIETUVIŲ JŪRŲ SKAUTIJOS JUBILIEJINĖJ STOVYKLOJ (3) A. Žiedas

JUBILIEJINIS LAUŽAS

Nekantrūs svečiai niurzgia, kad esama pavėlavimų ir kad laužas prasideda pavėluotai. Nieko nepadarysi... Stovykla dar tebe-
siorganizuoja.

Laužą įkuria su vienu degtuku kaip buvo įspėta laužo vadovės, Detroito jūrų skautų tėvų komiteto pirmininkė Šadeikienė. Nubanguoja skautiško pasitenkinimo užėmęs. Visad judrus, niekad nepavargstantis, viską matęs, girdęs ir žinąs stovyklos viršininkas v.j.s. L. Knopfmilleris atidaro-
majam žodyje paaiškina šio laužo jubiliejinę prasmę ir trumpais bruožais peržvelgia lietuvių jūrų Skautijos 40-ties metų istoriją. Jūrų kapitonas, j.s. Povilas Labanuskas, Amerikos Balso lietuviškų programų redaktorius pastato skautiją Lietuvos istorinėje perspektyvoje, iškelia lietuvių tautos didybę ir garbę ir ragina lietuvių skautus semtis sau tvirtybės iš savo tautos praeities ir lietuvių būdo. Vėliau jis įtraukia į juostą prie laužo sudainuotas dainas, kurios radijo bangomis bus nuskaitytos ir pavergtąją tėvynę.

Laužavedžiai praveda bendrų dainų ir komiškų vaizdėlių. Nakties tyloje, tedrumsčiame laužo spragsėjimų, du broliai, mandolina ir gitara švelniai paskambina serenadą ir porą kitų dalykėlių.

Laužas nuramino nekantriuosius. Visi pakilo grįžti į stovyklinio poilsio vietas, vieni pakilioje nuotaikoje, kiti susimąstę. O susimąstyti buvo apie ką: kada, o kada laisvos skautijos laužai vėl suliepsnos po žvaigždėtu laisvos tėvynės dangumi? Ak, ką mes turime padaryti, kad laisvė vėl suplesdėtų Lietuvos miestuose, kaimuose, miškuose, laukuose ir žmonių širdyse? Ir žvelgi į žvaigždynus, ieškodamas atsakymo į didžiąją žmonių giminės ir savo tautos istorinio likimo mįslę.

PO ŽVAIGŽDĖTU DANGUM

Savaitgalis pasitaikė gražus, tai ir laužo naktis buvo ramy, tyli. Atrodė, lyg ir dangus būtų susimąstęs, žvelgdamas į svetimą padangę Lietuvos vaikų sukurto laužą.

Kai laužas išblėso, keletas vyresniųjų, jų tarpe ir stovyklos kapitonas, j.s. Tėvas J. Raibutis, nuo kurio veido niekad nenuslenka maloni ir kaltiesiems atlaidi šypsena, susirinkome toli už stovyklos ribų, stovyklavietės automobilių parke pasidalin-

ti įspūdžiais ir automobiliniuose "moteliuose" ant sėdynių pasikloti patalus. Mano vairuotojas surado keletą skardinėlių amerikoniško alaus, o viena gerųjų skautijos dvasių su savo padėjėju parūpino mums, seniems po taurelę gaivinančio "ugnies vandens" (beja, įstatymo saugotojų dėmesui: mūsų tarpe indėnų nebuvo...) ir po skanų, ogamtojų, net labai skanų sumuštinį. Taip mes atšventėm Jubiliejų ir apkalbėjome, kaip sakoma, apie dangų ir žemę, pradedant bilijonais šviesmečiu matuojama Visata, Aristotelio romantine nesekme Pilypo dvare, Biblijinėmis problemomis ir baigiant skautijos ir stovykliniais rūpesčiais.

Pagaliam visi nuėjo į savo "motelius" ir viskas nutilo. Tik pusiaunaktyje kažkas, besiversdamas ant kito šono, užkliudė automobilio ragą ir garsiai užtrūbijo...

Rytą patekėjo graži ir didinga, lyg dievaitė, saulė.

Jūsų atsitiktinas korespondentas neturėjo nei reikiamo mandato nei buvo pasiruošęs rašyti reportažą, kaip ir visi pritingintieji, tardamas, kad kiti tai padarys. Ir nors dėl visko buvo pasiėmęs blokną ir pašėlį, bet nieko neužsirašė, neaplanė nei štabo, nei net "Jūrų Žado" redakcijos nei rimtai prakalbino vadus, tik laimei pasigriebė keletą "Jūros Žado" numerių, kurie jam buvo brangiausia informacine medžiaga, kai grįžęs namo užsimanė rašyti, neišsiliejusiems įspūdžiams ir mintims neduodant užmigti. Todėl jis nuoširdžiai atsiprašo, jei jo reportažas nebus tobulas, tikslus ir nepaminės net didžiųjų stovyklos veikėjų vardų, nes jų težinojo tik keletą, tuo tarpu, kai visi čia yra svarbūs ir savo pareigų srityse didžiai nusipelnę ir, jei jo įvertinimas nebus pilnas. Bet jis bandys atsakyti tiems, kurie, kas be ko, turėjo kai kurių priekaištų, o ypač tiems kurie ką nors priekaištavo, bet niekada tokio darbo nebuvo ėmęsi, nedirbo, tat ir negali nei įsivaizduoti nei suprasti to darbo apimtį, pasišventimo ir pastangų didumo. Mat užmirštama, kad visas tas tikrai šventas reikalas laikosi tokiu pat būdu besipelnančių duoną, pavargstančių ir, žinoma, klystančių, bet be atodairiškai aukojančių savo lietuvių darbui, užsipelnančių aukščiau įvertinimo, pripažinimo ir didžios padėkos. Ir buvo kažkaip liūdna, kad mes negalime jiems atsidėkoti tolygiomis pas-

DIRVA

— THE FIELD —
Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
Henderson 1-6344

Lithuanian Newspaper •
Issued in Cleveland every
Mon., Wed., and Fri. except
in case of Holidays • Pub-
lished by American Lithu-
anian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit)
• Editor-in-chief: Jonas
Čiuberkis • Subscription per
year: \$10.00. Single copy 10
cents • Second Class Postage
Paid at Cleveland, Ohio.

Pre num erata metams:
\$10.00. Laikraštis išeina tris
kartus savaitėje: pirmadie-
niais, trečiadieniais ir penk-
tadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Jonas Čiuber-
kis, Vytautas Gedgaudas ir
Jonas P. Palukaitis.

Redakcinę kolegiją sudaro:
P. Bastys, E. Čekienė, A. Lai-
kūnas, R. Mickeles, V. Raste-
nis ir St. Santvaras.

BEST WISHES
To All the Lithuanian People

**ALFIA ELIZABETH
MIANO**

CANDIDATE FOR
JUDGE
JUVENILE COURT

THIS IS A NEW JUDGESHIP FOR 6 YEAR
TERM BEGINS JAN. 2, 1963

GENERAL ELECTION
NOVEMBER 6, 1962

GREETINGS and BEST WISHES

**THE OHIO SANITARY
SPECIALTY CO.**

PLUMBING, HEATING, SHEET METAL AND
ROOFING SUPPLIES

6000 Euclid Ave.

Call EX 1-0500

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

**5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ
TAUPMENAS**

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės
valdžios agentūrą.

**KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS
DOVANOS TAUPYTOJAMS**

**ST. ANTHONY SAVINGS
& LOAN ASSN.**

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBASUKAS,
sekretorius

CHICAGO PHONE242-4395
SUBURBAN PHONE656-6330

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE

**MIDWEST MAISTO IR LIKERIŲ
KRAUTUVĖ**

PARAMA

2515 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-1731
Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

German Brandy 5th \$4.79
Kron-Brannvin Aquavit. 5th \$3.98
Dujardin German Brandy 5th \$5.29
Old American Wiskey Full Qu. \$3.98

Chianti Import. Wine Qu. \$0.98
Bordeaux French Wine 5th \$0.98
Zeller Schwarze Katz 5th \$1.29
Ambasador Vermouth 5th \$0.98

ŽMONĖS SENSTA TIK BĖGDAMI NUO SAVO IDEALŲ

"Niekas nepasens vien tik pragyvendamas tam tikrą skaičių metų. Žmonės sensta tik skirdamiesi ir bėgdami nuo savo idealų. Tu esi toks jaunas, kaip tavo tikėjimas, ir toks senas, kaip tavo abejonės."

Taip savo laiku kalbėjo nebejaunas amžiumi, bet jaunas savo dvasia gen. Douglas MacArthur. Ta dvasia gyveno ir su mumis išsiskyrė prof. Mykolas Biržiška. Jis kovojo už idėlą, kuris virto realybe, jis turėjo pagrindo ir patirties savo idealuose ir tikėjime nepalūžti ir tada, kada ta realybė vėl buvo atplėšta komunistinių grobuonių. Nes, anot B. Railos, "mums negali būti termino, kada laisvės siekti verta ir kada jau nebeverta".

"Šiandien, už metų, ar už šimto metų, - kovos už tautos laisvės idealą lieka tos pačios ir vienodai jaunos. Mums senstant ir išnykstant, ateina mūsų vaikai ir anūkai."

Lietuvos Nepriklausomybės Akto Signatarai skiriasi su mumis. Bet lieka Aktas, lieka jų testamentas, lieka gyvi tie patys idealai.

Lietuvius kovon jungią idealai mums nėra nauji. Ir jie nesvetimi nei mūsų vaikams nei anūkams. Papūkite mūsų jaunimo ratelyje, jūs net privačiuose pasikalbėjimuose nugirsite gilią diskusiją tautybės ir tautinės kultūros temomis. Jūs išgirsite argumentaciją ir sąvokų apibrėžimą, skiriamas gerokai prasilavinusių inteligentų lygiui.

Tos diskusijos, tomis temomis referatai daugeliu atveju įtikinčiai mums rodo, kad jaunoji karta ateina su idealais, su idėjomis, kurios nėra vien tik paveldėjimo paseka, bet inteligento dvasios sudėtinė dalis.

Kovos už tautos laisvę idealas, tai kovai įkvėpimo ieškojimas reikalingas atitinkamos aplinkos. Tautinės ir visuotinės kultūros apibrėžose jaunimo diskusijos nueina į plačius kelius. Ir visai suprantama, Lietuvių tautinė kultūra, jos brendimas ir išugdytas - toks kursas nėra taip lengvai brandinamas "savaimė". Reikalinga ir priemonių ir medžiagos, kad tiems klausimams diskutuoti būtų ne prielaidomis remiamasi, bet išstudijuotais faktais.

Mes žinome, kad lietuvių jaunimas gabus, kad jis pasižymi moksle, kad jis siekia aukštesnių idealų ir jais gyvena. Mes žinome ir jaučiame jo pastangas giliau pažinti idealus, apie kuriuos mes taip dažnai prabėgomis ir bendromis frazėmis paliustruojam. Bet kartumės darome ir klaidą, nepakankamai dėdami pastangų susikonsoliduoti į tuos uždavinius, kurie turėtų palengvinti mūsų jaunajai kartai suprasti, įsigilinti ir įsigyventi į mūsų tautos kovų prasmę.

Ne vienam gi kyla klausimas, sprendžiant iš įvairių mūsų praktinės politikos metodų, kodėl mes kalbam apie laisvę ir nepriklausomybę vien tik politiniu aspektu ir politine terminologija. Kodėl mes kaltinam kitus nuolaidomis ir nevykusia politika? Kur tie įrodymai mūsų sugėjų ir mūsų geresnės politikos? Ar mūsų idealai baigsis su nepriklausomybės atkovojoju? Kuo mes grindžiam savo tautos teisę į savarankišką gyvenimą?

Yra atsakymai į tuos klausimus, bet jie dulkių apnešti knygų lentynose. Tų atsakymų kaina 2-5 doleriai. Be abejo, kad tai brangu jaunimui. Bet kaina juokinga, jei pažvelgtume į naudą tuos atsakymus pertiekus mūsų jaunimui.

Lituanistika plačiaja prasme nebus pertiekta vien savaitę į metus surengus stovyklą, surengus trumpalaikį kursą. Nors ir iš jaunimui suruoštų stovyklų gyvenimo turėtume pasimokinti ir rimtai apvarstyti, ar to gana?

Mes kalbam apie kovos dvasią ir idealus. Kalbam ne vien iš savo patirties, bet ir iš pavienių pavyzdžių. Gyvieji pavyzdžiai jau mus apleidžia. Bet atstos juos? Kur mūsų kartos Tumas ir Maironis, kur Basanavičius, Kudirka, kur Smetona ir Biržiška? Kur visa eilė kitų žmonių, kurie tik ką gyvi buvo mūsų tarpe, bet kurie greitai virst legandomis?

Gal yra jie. Gal jie stebi mus. Gal dar ne laikas pasirodyti ir likti purvais aprabstytais. Ir jie nesens, nes jie - nebėga nuo savų idealų.

(jč)

Nemunas prie Druskininkų

DIDŽIOJO POETO ŽEMES GIESMĖ

I

Kartais, ir labai toli būdamas nuo savo gimtosios žemės, ją matai, girdi ir jauti. Prieš tavo akis atsiskleidžia jos peizažas, matai jos saulėleidžius, stebi tylas žvaigždėtas naktis ir jauti jos dvasią, sukauptą pakelių Rūpintojėlių mąstymuose.

Tada atrodo, kad yra kažkas egzistenciška ir amžina, kas žmogų intymiai susieja su jo gimtuoju kraštu.

-Lietuva, mano žeme, šalele gimtoji!
Tik tas supras, kad tu jam sveikatą atstoji,
Kas jau tavęs neteko -

būdamas toli nuo savo gimtojo krašto, dainuoja Adomas Mickėvičius "Pone Tade", iš kurio kyla gilus tėvynės ilgesys ir kur gražiausiomis vizijomis atsiskleidžia jos veidas ir siela. Lietuvos vardas yra įpintas ir į Mėlašiaus poezijos eilutes, kur ypač giliai ir ryškiai jaučiama jo gimtosios žemės ir praeities dvasia.

Ir imi tada galvoti, kad nevis tiek, kada ir kur poetas yra gimęs: prie amžinai ošiančios jūros, didingos kalnų rimties, ar nesustojančių lygumų, sukeliančių tuštumą, ilgesio ir vienatvės jausmą. Nevistiek ir kada jis yra gimęs: kai jo tauta žydėjo, ar tada, kai pro lopšinės garsus aidėjo gūdus vergijos pančių žvangėjimas.

II

Nėra turbūt nei vieno kito mūsų poeto, kuris taip giliai ir taip nuoširdžiai būtų susijęs su savo tauta - jos praeitimi, jos gamta, sunkia jos dalia ir giliu jos laisvės ilgesiu, - kaip Maironis. Galbūt todėl, kad drauge su lopš-

bet stačiai žurnalistinę pareigą pasakyti savo patyrimus su kongreso rengėjais dabar, o nepojo. Vieną tokį kongresą jau turėjome. Jo rezultatai - 0, Ar ir tai negalima pasakyti?

Vytautas Meškauskas
Chicago, Ill.

VACYS KAVALIŪNAS

ne jis girdėjo ir pilną skundo baudžios dainą -

Leiskis, saule, tekėk mėnuo,
Duok man šventą vakarėlį -
Pikti ponai ir urėdai
Neduoda man pasilselio,

kad tragiškai pasibaigęs sukilimas, sukaupias šurpame Jono Biliūno Juozapotos personaže, tebebuvo gyvas lietuvių sieloje, kad antikultūrinė pavergėjo politika grąsino dvasinei tautos egzistencijai. Ir kad, iš kitos pusės, tauta tebebuvo gyva. Gyva netiek gyvaisiais, kiek mirusiais, nenusitaisiais reikšmės tautos istorijos vyksme. Piliakalnių, pilių griuvėsiai, istoriniai pasakojimai ir legendos buvo galingos grandys, jungiančios mirusius su gyvaisiais.

III

Kaip suglaustai, kaip tiksliai vienu ketureiliu Maironis atskleidžia ir gimtojo krašto grožį, ir nenutrūkstamą ryšį mirusiųjų su gyvaisiais, ir pagaliau kančios reikšmę:

Graži tu, mano brangi tėvyne,
Šalis, kur miega kapuos didvyriai:
Graži tu savo dangaus mėlynė!
Brangi: tiek vargo, kančių prityrei.

Jo dainoje atgyja pilių griuvėsiai, sujuda piliakalniai, atsiskleidžia lietuviško peizažo dvasia ir veidas, nuviestas gimtosios žemės meile ir prisikėlimo ilgesiu. Galinga daina, Ji suadi lietuvių sieloje ir susilieja su jo

būtybės esme - mintimis, jausmais ir troškimais. Ji harmoningai susilieja su savo dvasia jai artima liaudies daina, gimusia lietuvių sieloje ir išaugusia individualiame peisaže. Daina, kurios, gražiais V. Jungferio žodžiais, reikėtų pasiklausyti lauke ir kurios melodijose aidai lietuviškas peizažas su tyliais ežerais ir miškais, kuriuose kukuoja gegutė, ir karštomis vasaromis, kai pjautuvai žvanga... (Litauen, Antlitz eines Volkes, 36 p.)

IV

Praėjo šimtas metų nuo Maironio gimimo ir trisdešimt metų nuo jo mirties. Tačiau jis tebėra gyvas lietuvių tautoje, gyvas lietuvių dvasioje, jo gyvenime, jo kančioje ir jo laisvės troškime.

Galvojant apie Maironį, ateina mintis: kas būtų, jei jo - Maironio - gyvenimo kelias dar būtų nepasibaigęs? Jis greičiausiai būtų Sibire. Taip, Sibire! Moralinės teologijos profesorius, uždarytas su vagimis, plėšikais ir žmogžudžiais. Geresniu atveju - būtų verčiamas rašyti pagal taisyklės enkavedistinio realizmo, "srovės", nustatytos ir inspiruojamos policijos kalėjimų, vergų stovyklų ir nežmoniškų kankinimų ir vadinamas socialistiniu realizmu.

Tačiau tikrasis Maironis šią dieną dainuotų apie neišmatuojamą lietuvių tautos kančią, apie ribų neturinčias jos skausmo gelmes ir begalinę laisvės ilgesį ir šauksmą, kurį reziumuoja ir geriausiai išreiškia lietuvių partizanų drama ir Sibiro lietuvių mergaičių maldos, šaukiančios bedvasėje farizėjinėje erdvėje. Tai būtų didžiojo poeto skausmo žemės giesmė.

Turkas klausia, kada atsilankysim Turkijoje. "Kai bus laisva Lietuva". Nėra klausia, kur yra toji Lietuva, jo daug kartų girdėta, bet jo nepastebėta žemėlapyje...

Galimė būti priekyje, prie fotografų. Bet sėdimų vietų jaunebėra. Užimtos nuo pirmos dienos. Štai, mums po bilietą, jei norime sėstis. Deja, tolokai. Paimame. Keletą metų gražuolės stebėtos beveik veidas veidan. Dirstelkime, pakaitalui, iš toliau. Kaip manote?

Paįvairinamoji programa, Balerinos. Amerikiečių kariškų (laivyno) vėliavų įnešimas. Amerikiečių himnas. Teisėjų pristatymas. Gražuolės sportiniuose drabužėliuose. Šiemet dalyvavo šių valstybių atsiųstos gražuolės Miss: Argentina, Australija, Austrija, Belgija, Bolivija, Borneo, Brazilija, Britų Guiana, Kanada, Ceilonas, Kinijos Respublika, Kolombija, Dominikonų Respublika, Ekvadoras, Anglija, Suomija, Prancūzija, Vokietija, Graikija, Haiti, Olandija, Islandija, Indija, Airija, Israelis, Italija, Japonija, Jordanas, Korėja, Lebanonas, Liberija, Luksemburgas, Malajai, Morokas, Naujoji Zelandija, Nikaragua, Norvegija, Panama, Paragvajus, Filipinai, Porto Riko, Škotija, Singapūras, Pietų Afrika, Švedija, Šveicarija, Tahiti, Turkija, Jungtinės Amerikos Valstybės, Urugvajus, Venesuela, Wales, Vakarų Indija (West Indies). Kai kurios minėtų nėra valstybės, bet tokiomis "skaitomos".

Spėjame, renkame gražiausias. Akysna krenta Australija, Anglija, Japonija, Argentina. Viešnia Violeta Arbaitė žiūronais stebi... teisėjas. Sakome, neįprastas padidinamųjų stiklų išnaudojimas. Paduodame kolegę Alę Rūtai. Taip, mergaitės gražios, bet vyrams gal įdomiau žiūrėti į anų gražias kojikas, liemenukus. Gražina savininkui kolegai Juozui Tininiui. "Juozai, kurią išsirinktumei sau į žmonas?" Juozas tyli. "Ar girdi, Juozai... bičiuli, kurią Andreomacha pasirinktumei... jei stebūklas įvyktų ir leistų norams stebūklų tapti" - neatleidžiu Juozap. Vaikinas tyli. "sakyki, kaip manai, a..." Nuleidžia žiūronus, užsideda akinius, pasižiūri į mane, nusišypso. Tyli. Vėl nusišypso. "Tai kaip, Juozai... nei viena nepatinka..." Jis vėl susilanksto akiniais, prisispaudžia kairišką žiūronus. Kažką sako. "Negirdžiu. Balsiau šnibždėk". "Pasaka... fantazija" - nugirstame. "Tai Tu pasakyki bent vieną vals tybę Juozai". "Sapnas, pasaka..."

Gerokai po pertraukos Juozas praneša savąjį atradimą: nusižiūrėjęs gražuolių teisėją moterį... Sakome, nesunku susipažinti, biografinė paskelbta programoje. Telefonas netrukutų sužinoti. Ans tyli, prisispaudžia kairišką žiūronus, gražuolės balinėmis suknėmis beplazdenant, vėl nugirstame: "Pasaka... sapnas". Teisėjos nebebuvo.

PASAULIO GRAŽUOLĖ DUODA NAMŲ ADRESĄ.

Kitą dieną važiojame pasikalbėti su vakar išrinkta Miss International 1963, atstovaujanti Australiją. Sekmadienio rytas. Liūtų svetainė šauniame viešbutyje. Gražuolių rinkimų garsinio bendrovės viršininkai apšepę, vienlapais atsegtais marškiniais, kreivai žingsniuojantieji. Bet jie "tautiečiai", jų rankose garsinimas visam pasauliui, televizija, radijas, spaudos atstovavimas. Tikriausiai geri pinigai susiklosto.

(Nukelta į 6 psl.)

DAR APIE KULTŪROS KONGRESĄ

Esu priblokštas p. Stasio Santvaro rugpiūčio 24 d. numeryje pareikštais samprotavimais apie "Ankstyvą Kultūros Kongreso

Kritiką". Girdi. kritikos yra rašomos tada, kai žodžiai pasakyti, ir darbai atlikti. Todėl R. Mieželio pastabos apie pagrindinius kalbėtojus buvusios ne vietoje. Esą būtų geriau, kad visi dr. J. Griniaus ir poeto Brazdžionio oponentai atvažiuotų į kongresą ir ten pabandytų besiskiriančias pažiūras suderinti.

Man atrodo, kad vadinamasis kultūros kongresas iš tikro bus tik sendraugių pasižmonėjimas. Nieko prieš tokį parengimą, tačiau jį ir reikėtų taip vadinti, o ne dangstyti bendru lietuvių kultūros kongreso vardu. Už tat R. Mieželis ir B. Raila turėjo netiktesę,

bet stačiai žurnalistinę pareigą pasakyti savo patyrimus su kongreso rengėjais dabar, o nepojo. Vieną tokį kongresą jau turėjome. Jo rezultatai - 0, Ar ir tai negalima pasakyti?

Vytautas Meškauskas
Chicago, Ill.

TARP GRAŽIAUSIŲ PASAULIO

MOTERŲ Algirdas Gustaitis

Pasaulio gražiausios moters rinkimas vyko Long Beach, Calif. 1962 rugpiūčio 9 - 19 d. d. Priešpaskutinė diena. Bus karūnuojama nauja Miss International 1963-tiems metams.

Didžiulė Long Beach Arena. Neužbaigtas pastatas. Publika plaukte plaukia. Ilgas pakilimas salėn, apskritimui užsibaigiantis. Aplink - kėdės fotografams, atstovams. Vietos užimtos nuo pirmos dienos, užklijuotos pavidės. Sveikinasis anglos, vokiečių, amerikiečių spaudos atstovai. Pakilęs ranką spaudžia japonas. Graikas klausia, "kaip laikosi jo giminės lietuviai". Filmuotojai tikrina aparatus. Televizijos vyrai telefonu kalbasi. Renkasi orkestrantai. Švedas atneša kolegei gėrimo. Praskuba gražuolių teisėjas.

Spaudos kambarys nuošalėliau. Didelėmis raidėmis: "Įėjimas tik su spaudos pažymėjimais". Policininkas. Kolegos su kaspinais. "International press" ilgi, šviesiai melsvi kaspinai, su žrašais, datomis, puošia atlapus. Vietinė spauda geltonais, fotografai žaliais kaspinais. Šviesiai mėlynų daugiausia. Pasieniais telefonai.

Šio straipsnio autorius Alg. Gustaitis kalbasi su gražuole Tania Verstak.

MOKAME

4 1/2 %

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanaukas, Pres.

SVARSTYMAI IR NUOMONĖS

AR PRIVERSIM UŽSITAISYTI SPRAGAS?

B. K. NAUJOKAS

Ancis Donėla pateikė dėmesio vertą pasiūlymą: "Tegul Naujokas pabando šią (komunistinę) doktriną sugriauti teoretiškai, o aš bandysiu paanalizuoti, kaip tas atrodo iš praktiškosios pusės".

Tiesa, reikalavimas nelygus: Naujokas turi nurodytą komunistinės doktrinos dalį sugriauti, o Donėla apsiriboja daug kuklesniu uždaviniu -- tik bandymu paanalizuoti...

Savo baigiamojoje išvadoje Donėla kategoriškai teigia, kad "praktika yra pagrindinis veiksnys, kuris griaua komunizmo doktrinos teoriją, o ne atvirkščiai". Todėl būtų buvę galima laukti ir siūlymo atvirkščio, būtent, tegu Naujokas bando analizuoti tą dalyką teoriškai, o aš, Donėla, griausiu jį pavyzdžiais iš praktikos. Bet esant taip, kaip yra, esminio skirtumo nesudaro, nes mūsų pasirengimas tam užsimojimui gausus spragomis ir teorijoj ir praktikoje...

Dėl teorinio pasirengimo trūkumų šios diskusijos ir kilo. Nors ir buvo užuominų, anot kurių, esą, B.K.N., matyt, laiko save kaškokiu komunizmo teorijos ekspertu ir tik kitus "niekina", bet pagrindo tokioms užuominoms niekad nebuvo duota: antikomunistiniame fronte mūsų, lietuvių, pasižymėjusių teoretikų dar nepavyko pastebėti, ir, deja, nesikėsini ne savęs laikyti išimtimi. Tai yra svarbi spraga mūsų antikomunistiniame fronte. Klausimas, ar mes prisiversime ją užpildyti. Perspektyva nedžiugi, kadangi, vos tik paminėjus jos užpildymo reikalingumą, štai, kilo audrelė, ne tiek įrodyti, kiek riksmu užrėkti, kad to visiškai nereikia ir kad tokia net mintis jau... komunistinės propagandos klasta. Užsiminus klas-čią, taččiau, galėtų kilti klausimas -- kur iš tikrųjų ji šiuo atveju reiškiasi? Bet, greičiausia, tai tik nelemtas nesusipratimas.

Menkindamas teorijos reikšmę, A. Donėla pateikė "griauti" tik mažą komunistinės teorijos dalelę, tą pačią atpasakojęs gan do pavidalu: "viso pikto šaltinis esanti privatinė nuosavybė ir iš to išplaukianti pelno pagrįsta visuomeninė santvarka"... (Iš tikrųjų komunistai, kaip ir socialistai, smerkia ne kiekvieną, o tik gamtos turtų ir gamybos priemonių privatinę nuosavybę, bet tebepripažįsta ir palaiko "asmeninių reikmenų" nuosavybę. Ir smerkia ne patį pelno siekimo principą, bet jo siekimą privatinėje nuosavybėje esamam kapitalui didinti. Vadinamas visuomeninis ūkis ir komunistinėj santvarkoj stengiasi padaryti pelno).

Būtų netikslu teoriškai analizuoti tik paskirą teorijos ištraukos atpasakojimą, nes, pavyzdžiui, tezė apie nuosavybę yra

glaudžiai susijusi su visa eile kitų tezių, jų tarpe ir su A. Donėlos pagrįstai šia proga priminta teze "Iš kiekvieno pagal jo pajėgumą, kiekvienam pagal jo poreikius". O ši tezė itin ryškiai susijusi su asmens laisvės problema ir žmonių vienas kito išnaudojimo problemomis.

Bet galima, grynai pavyzdžio sumetimais, sustoti ties tuo patraukliai skambančiu dėsniu: "Iš kiekvieno pagal jo pajėgumą, kiekvienam pagal jo poreikius". Ar reikia laukti praktinio to dėsnio taikymo išbandymo, kad galėtum matyti jo prigimtinę klaidą, ar gal net sąmoningą klastą ir iš jos kylantį, neišvengiamai gresiantį pavojų?

Dar prieš bandant tą skambų dėsni realizuoti, neišvengiamai reikia išspręsti klausimą -- o kas gi nuspręs, ko ir kiek iš manęs reikalauti pagal mano pajėgumą, ir kas nuspręs, kokia yra mano tenkintinų poreikių apimtis? Jei tą spręstų kiekvienas pats apie save, tai neišvengiamai atsidurtumėm sauvalės chaose. Kita išeitis yra tik -- įsteigimas autoriteto, kuris nustatys, ko ir kiek iš ko reikalauti ir ko bei kiek jam duoti. Toks autoritetas turi turėti galią nustatyti kitiems, ką jie privalo daryti, ir ką jie gali gauti savo gyvenimo poreikiams patenkinti. Nei aš, nei tu, nei jis tada nebegali turėti valios savo gyvenimui tvarkyti. Privatžia nuosavybe pagrįstoj santvarkoj yra "ūkinis automatas", kuris apytikriai reguliuoja pusiausvyrą tarp galimybių poreikiams patenkinti ir tam tikslui reikalingų pastangų apimties, bet šiose ribose asmuo pats savo valia ir iniciatyva turi nemažų galimybių pasirinkti savo dėtinių pastangų bei tenkintinų poreikių linkmei, pabūdžiui ir apimčiai. "Ūkinis automatas" tas galimybės mažiau ar daugiau varžo, bet visdėlo jis palieka asmeniui nemažai pasirinkimo ir apsisprendimo laisvės. O kalbamasis dailus dėsni neišvengiamai reikalaujantis autoriteto, sprendžiančio, kas ką turi daryti ir kas ką gali gauti.

Pasirinkimo laisvė iš asmens turi būti atimta ir perduota tam autoritetui. Kas tas autoritetas? Tai gali būti valstybė, gali būti partija, gali būti vienasmeninis diktatorius ar diktatorių kliša, žodžiu sakant, žmogus ar žmonių grupė, apsišaukusi tokiais ar bitrais. Galimybės žmonėms išnaudoti vienas kitą, leiskime iš žmonių masės visiškai ar bent didžiąja dalimi atimamos, bet jos perduodamos tai, palyginti, nedi-

DIRVA

tingais ir jokių atvejų nesavanau-diškais. Šioks toks gyvenimo patyrimas ir sveikas protas teikia kaip tik priešingą įsitikinimą, būtent, kad dėsni "Iš kiekvieno pagal jo sugebėjimus, kiekvienam pagal jo poreikius", vietoj panaikinės žmonių vienas kito išnaudojimą, neišvengiamai turi sukurti koncentruotą ir labai pajėgią, sunkiai benusikratomą, nekontroliuojamą ir neribotų kompetencijų pasisavinusių išnaudo-tojų klasę.

Tokiai išvadai padaryti nėra reikalo laukti praktinių bandymų. Bet kai tokių bandymų jau yra, naudinga ir jų juos pažvelgti. Tik argi praktikos pavyzdžiai griau-na tą dėsni? Nieko panašaus: jie tik patvirtina, kad tas dėsni iš tikrųjų veda į tai, į ką jis savo gražiai užmaskuotoj esmėj ir numato vesti. Nes, iš tiesų, tą dėsni bevykdydami, komunistai nedelsdami ir pradeda nuo pasisavi-nimo savo vadovaujančiai grupei tos galios spręsti, ko iš ko reikalauti ir kam ką duoti. Praktiniai pavyzdžiai nebeprasako nieko nauja, nieko tokio, kas nenu-matyta iš anksto, grynai teoriškai samprotaujant. Nes turime rei- kalo ne su kokių neišmanėlių praktikoje sugadintu, bet pačia-me savo pradmenyje netikusiu, žalingu sumanymu.

A. Donėla pats, remdamasis savo patyrimu, pripažino, kad pasakojimai apie komunistų teori-jos vykdymą praktikoje tos teori-jos simpatikų neįtikina, kadangi jiems atrodo, jog paskiri pavyz-džiai, kiek ir koki jie bebūtų, yra "irrelevant", tai yra, jie nieko ne-pasako ir neįrodo, kad bloga pati teorija. Jiems, galbūt, tik pavyz-džiai blogi, o be to, jiems atrodo,

kad gal tie pavyzdžiai iš tikrųjų nei nėra toki blogi, o tik mūsų pa-sakojimas šališkas...

Štai kodėl manau, kad tokiais atvejais yra svarbu teoriškai čia pat įvertinti įmanomais ar-gumentais įrodyti pačios teori-jos ydingumą ir nepriimtinumą, individo laisvę ir žmogaus oru-mą branginanties žmonėms, ir tik tada nurodyti (kiek galima įtikinamiau, geriausia, pačių ko-munistų dokumentais įrodomus)

faktus, kreipiant ypatingą dėme-sį į tai, kad tie faktai jokiū būdu nėra komunizmo teorijos iškrai-pymas, sužalojimas, nemokšiš-kas nuo jos nukrypimas, o kaip tik nuoseklus ir atkaklus jos vyk-dymas, jei norit -- pagal ydin-gą brėžinį tiksliai pagamintas ydingas modelis. Bet čia ne modelio ydingumu įrodinėtinas idėjos ydingumas, o atvirkščiai.

(Bus daugiau)

GREETINGS and BEST WISHES
TO ALL THE LITHUANIAN PEOPLE

ALBERT D.
NESBITT

CANDIDATE FOR
JUDGE

COMMON PLEAS COURT

GENERAL ELECTION NOVEMBER 6, 1962

TERM STARTING JANUARY 2, 1963

HAS THE QUALIFICATIONS, ABILITY, AND
INTEGRITY, TO SERVE THE PEOPLE OF
CUYAHOGA COUNTY.

BEST WISHES
to All the Lithuanian People

CHARLES P.
MASTERSON

CANDIDATE FOR

COUNTY COMMISSIONER

Republican, General Election
November 6, 1962

Vertė J. P. Palukaitis

(58)

SEPTINTAS SKYRIUS

Buvo dar tamsu, kai Reinoldas pabudo, tačiau pro mažą langelį rytuose jau buvo pastebimas pirmasis brėkštančio ryto papilkėjimas. Reinoldas žinojo, kad kambarys turėjo vieną langą, tačiau kur tas langas buvo, jis pamatė tik dabar. Kai antrą valandą nakties, po ilgo ir vargingo žygio per sniegą, jie pasiekė negyvenamą ūkininko trobą, Janscis buvo uždraudęs viename kambaryje, neturėjusių užuolaidų prieš langus, degti bet kokią šviesą, ir tas draudimas galiojo ir Reinoldo kambariui.

Jis galėjo iš lovos apžvelgti visą kambarį, nepajudindamas galvos. Kambarys buvo tik dukart didesnis už lovą, o lovą sudarė guolis burės gabale. Kėdė, prastuvė ir dėmėtas veidrodys užbaigė kambario apstatymą, nes daugiau daiktų įkišti nebūtų įmanoma dėl vietos stokos.

Šviesa, pro langelį krintanti į praustuve, palaipsniui ryškėjo, ir Reinoldas galėjo kiek toliau, gal už trijų ar keturių šimtų metrų, atpažinti storai apsnigtas pušų šakas. Medžiai turėjo stovėti šlaite, nes jų apsnigtos viršūnės atrodė akių aukštyje. Oras buvo grynas, dangaus

pilkumas pamažu pasikeitė į blyškų, visiškai debesų neturinčių dangų. Tai buvo pirmas kartas, kada jis po atvykimo į Vengriją pamatė dangų be debesų, taip, iš viso pamatė gabalėlį dangaus mėlynės. Galbūt, pagalvojo Reinoldas, tai buvo geras ženklas, o gerų ženklų jam tikrai reikėjo. Vėjas buvo nurimęs, nė lengviausia srovėlė neslinko plačia lyguma, ir virš visos žemės glūdėjo gili, be gyvybės tyla, kokią pergyvenama tik šaltais žiemos rytais, daug prisnigus.

Tyli ramybė buvo pertraukta -- ne suardyta, to negalima buvo pasakyti, nes po to ji atrodė dar gilesnė, negu anksčiau -- plono, į botago smūgi panašaus plaukštelėjimo, kuris atrodė, kaip tolimesnis šūvis, ir, kai Reinoldas dabar pagalvojo, jam dingtelėjo, kad tas pats garsas jį anksčiau pažadino. Jis sukluso ir maždaug po minutės išgirdo jį vėl, tik šį kartą kiek arčiau. Paskui, dar po trumpesnės pertraukos, jis išgirdo trečią kartą ir nusprendė reikalą ištirti iš pagrindų. Jis numetė šalin antklodę ir švystelėjo kojas iš guolio.

Jau sekančią akimirka jis nusprendė reikalo geriau netirti iš pagrindų, jis turėjo pripažinti, kad jam nerekomenduojama daryti kokių staigius, neapgalvotus judesius: jis pajuto, lyg nugaroje slypėtų milžiniškas, aštrus kablys, kurį kažkas visa jėga traukė. Lėtai ir atsargiai jis susikėlė guolin savo kojas ir atsidusdamas atsigulė. Triukšmas lauke galėjo palaukti, atrodė, kad jis niekam name nekėlė ypatingo nerimo, ir jau šis trumpas kontaktas su oru už antklodės ribų -- jis tebuvo apsvilkęs tik paskolinta pižama -- jį įtikino, kad tolimesnė pažinti su juo reikia galimai toliau nustumti: mažasis kambarys neturėjo jokio šildymo, ir oras jame buvo aštriai šaltas.

Taip liko jis begulintis ant nugaros, žiūrėdamas į lubas ir galvodamas, kaip turėjo pasisekti Grafui ir Imrei, kurie šianakt, išlaipinę jį ir kitus netoli ūkininko trobos, išvažiavo atgal į Budapeštą. Nebuvo kitos galimybės, kaip tik AVO sunkvežimį palikti kur nors nuošaliai dideliame mieste; pabandžius jį pastatyti laukų pakelėje, reikėjo laukti lemtingų pasėkų. Kaip Janscis buvo sakęs,

ši rytą visoje vakarinėje Vengrijos dalyje bus kartšligiškai ieškoma to sunkvežimio, ir jam nebuvo geresnės paslėpimo vietos, už kurią neapgyventą gatvę dideliame mieste.

Be to, Grafui būtinai reikėjo grįžti į Budapeštą. Grafas buvo įsitikinęs, kiek jam aplinkybės leido spręsti, kad nebus šį kartą užsitraukęs įtarimo, o jeigu iš viso pasisektų sužinoti, kur nugabentas profesorius Jeningas -- buvo neįtikima, kad rusai būtų rizikavę palikti jį viešbutyje, nepaisant, kaip stipriai jis ten būtų saugomas -- tai jis turėjo būtinai pasiekti AVO būstinę, kur jis šį vakarą vistiek turėjo budėti. Kitos galimybės profesorui Jeningui surasti nebuvo. Žinoma, Grafui buvo rizikinga vykti į liūtų narvą, bet ši rizika pagaliau tęsėsi visą laiką.

Reinoldas nepasidavė jokioms iliuzijoms. Ir su geriausia pagalba pasaulyje -- o ją turėjo, padedant Jansciui ir Grafui -- galutinio pasisekimo galimybės vis dar buvo nepaprastai mažos. Priešas buvo įspėtas -- tikrai iš pagrindų įspėtas; Reinoldas galvojo apie magnetofoninę juostą viešbutyje su kartėliu, kurio nepajėgė pašalinti -- o kas įspėtas, tas ir saugosi. AVO galėjo užblokuoti visus kelius, galėjo sustabdyti visą trafiką į Budapeštą ir iš jo. Galėjo profesorių išgabenti į nepaimamą kalėjimo arba koncentracijos stovyklos tvirtovę kur nors lygumose, o gal jį jau net išvežė atgal į Rusiją. O lemtin-giausia šių lygčių nežinomybė susidėjo vien iš nežinomųjų: kas atsitiko su profesoriaus sūnumi Stettine? Reinoldui buvo visiškai aišku, kad Baltijos uoste šiandien siaučia toks gausus seklių personalas, kaip niekada anksčiau, ir užteko mažiausio neatidumo, mažiausios klaidos abiejų už berniuko saugumą atsakingų agentų skaičiamuose, kad viskas žlugtų; o abu agentai negalėjo žinoti, kad duotas didysis aliarmo signalas, ir kad šimtai lenkų slaptosios policijos narių krečia kiekvieną miesto kertele. Tiesiog-reikėjo išeiti iš proto, čia gulint ir turint bejėgiškai laukti, kai už tūkstančio mylių buvo baigiamas užtraukti tinklas.

(Bus daugiau)

VIOLETA KAROSAITĖ IR JAUNUTIS PUODŽIŪNAS BALETO MENININKAI

Šį pavasarį Los Angeles baleto menininkai Violeta Karosaitė ir Jaunutis Puodžiūnas, kartu su J. Puodžiūno studijos jaunausiais šokėjais, surengė baleto ir meno šokių vakarą. Bronys Raila, gan trumpoje, bet sodraus rašto korespondencijoje, įvertino tą šokio vakarą - nei pridėtum nei ką atimtum.

Liepos mėnesį vieną savaitgalį jie praleido San Diego mieste, Kalifornijoje, kur viena ameri-

kiečių baleto grupė atliko programą laivyno karininkų gydymo įstaigoje. J. Puodžiūnas ir V. Karosaitė šoko baletą toje grupėje... Rugsėjo 9 d. Liet. Bendruomenės Los Angeles Apylinkės valdybą rengia Kalifornijos lietuvių dieną - tai bus ir piknikas ir koncertas kartu. Meno programoje numatyta dailininkės J. Paukštienės paveikslų paroda, solisto Stasio Baro dainavimas ir Violetos Karosaitės su Jaunučiu Puodžiū-

nu bei jų studijos mokinių baleto šokiai.

J. PUODŽIŪNAS

Jaunutis Puodžiūnas gimė Kybartuose, Baleto studijas pradėjo Vokietijoje, tada labai talentingai besireiškiančio baletininko Alfo Liepino studijoje. Toliau baletą J. Puodžiūnas studijavo pas vokiečių profesorių Michittą, Kaselyje.

Su Kaselio lietuvių baleto grupe, pasivadinusia "Laisvė", kuriai vadovavo A. Liepinas ir P. Maželis, aplankė visas didžiąsias lietuvių stovyklas Vokietijoje, šokdami daugybę baleto koncertų. Kaselyje jis buvo priimtas baleto solo šokėju operos teatre.

Jaunutis Puodžiūnas (centre priekyje) šoka baletą Los Angeles operoje (Smetanos opera Parduotoji nuotaka).

klausk
savo
bankininko
kodėl
?

Jaunutis Puodžiūnas ir Irena Adomavičiūtė šokyje - valsas Fučik.

Lietuvos teatro artistams, nuo bolševikų okupacijos pasitraukusiems į Vokietiją, pradėjus steigti baleto vienetą, į tą grupę įsijungė ir Jaunutis Puodžiūnas. Coppelija - tai buvo baletas, kurio premjera įvyko 1947 m. liepos 28 d. Augsburgėje, Ludwigsbau teatre. Jaunutis Puodžiūnas buvo vienas iš jauniausiųjų baleto menininkų Coppelijoje šokęs solo ir kordebalete.

Amerikon suvažiuoja daug įvairių talentų. Hollywoode daug

pašauktų - maža išrinktų. Tačiau Jaunučiui Puodžiūnui pavyko įsitioti į Hollywood Bowl Co. baleto grupę ir su jos spektakliais jis važinėjo po visą Ameriką, šoko Los Angeles operos baletu bei televizijoje.

Šiuo metu su amerikiečių baleto menininkais Jaunutis Puodžiūnas nėra nutraukęs ryšių. Yra gavęs stipendiją toliau lavintis baletu, kartu laisvalaikiais dirbant su jaunausiais lietuvišiais šokėjais.

VIOLETA KAROSAITĖ

S. Velbasio mokinė.

Chicagoje Simas Velbasiš garsus. Lygiai Lietuvoje, kai jis šokdavo baleto teatre. Chicagoje Simas Velbasiš turi baleto mokyklą - studiją. Joje pirmuosius baleto šokėjos žininius žengė Violeta Karosaitė, dabar Los Angeles lietuvių prima balerina. Iš S. Velbasio studijos Violeta Karosaitė išėjo, bet toliau baleto meno neužmiršo - studijavo pas baleto profesorę Bernice Holms. Kilusi Violeta iš muzikalios Karosų šeimos. Dėdė Juozas Karosas - muzikas. Tėvas Vytautas Karosas - poetas, tebegyvena Chicagoje.

Atvykusi į Los Angeles mies-

tą (o čia pat Hollywoodas), Violeta Karosaitė įstojo į baleto grupę, amerikoniškai vadinamą Aqua Follies Co., ir su ja važinėjo po Ameriką, šokdama įvairiose programose. Dabar Violeta Karosaitė šoka Hollywoodo baleto kompanijų programose, bet kartu ir toliau lanko baleto mokyklą. Mat baletu: nesimokysi, nesilavinsi - šokėju nebūsi.

Sveikintinos abiejų (V. Karosaitės ir J. Puodžiūno) pastangos tobulėti baleto mene. Jie ruošia didesnę baleto programą ir žada pakeliauti po lietuvių kolonijas. J. Puodžiūno adresas: 1518 N. St. Andrews Pl., Hollywood 28, Calif.

K. I.

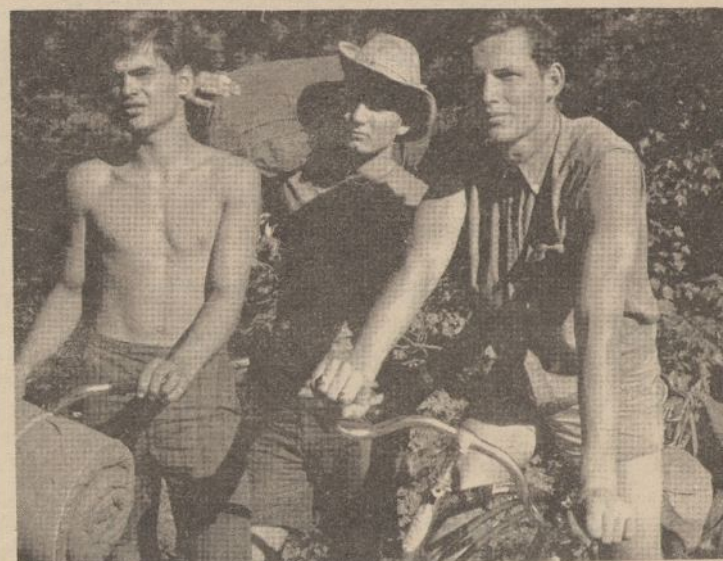
“Maironio” stovykloje...

Sekmadienį, rugp. 26 d., Manomet, Mass., atsidarė Atlanto Rajono “Maironio” stovykla jau pirmą dieną sutraukusi virš 300 stovyklauotojų. Nuotraukoje, jaunieji broliai puošia štabo rajoną. Iš kairės: R. Rauba (N.Y.), A. Saulėnas (R.I.) ir A. Kriščiūnas (Conn.).

Kad išsiskyrus iš kitų sesių, Worcesteriškos stovykloj bando mandresnę šukuoseną. Iš kairės: L. Gedvilaitė ir D. Mačytė.

Trys New Yorko vyčiai “Maironio” stovyklon atvyko dviračiais padarę 276 mylias siaurais keliukais, per lietus ir kartais prieš stiprų vėją, naktis praleidę po atviru dangum. Iš kairės: S. Mrozinskas, R. Karmazinis ir V. Bileris.

R. Bričkaus nuotraukos

Prezidento Antano Smetonos monografijai garbės prenumeratos ir paprastos prenumeratos jau renkamos.

Garbės prenumerata — \$25.00 ir daugiau. Paprasta prenumerata — \$10.00.

Norintieji tą didelį leidinį užsiprenumeruoti, čekius siųskite Dirvai.

Garbės prenumeratoriai gaus geresniais viršeliais įrištą numeruotą leidinį su pažymėta savo pavarde.

Pats laikas jau dabar užsiprenumeruoti ir tuo paremti monografijos leidimą.

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

**THE LINDSEY
SANITATION CO**

SANITATION SERVICE

MAINTENANCE SUPPLIES

JANITORIAL EQUIPMENT

“FOR COMPLETE DEPENDABLE
SANITATION”

393 East 131st Street

MU 1-8000

99% visų namų statytų
mūsų rajone nuo 1950 metų
yra GASU šildomi

dėl to, kad gasas gali sutaupyti tūkstančius
dolerių kuro kaštams jūsų išsimokėjimo
laikotarpyje.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

TARP GRAŽIAUSIŲ PASAULIO MOTERŲ...

(Atkelta iš 3 psl.)

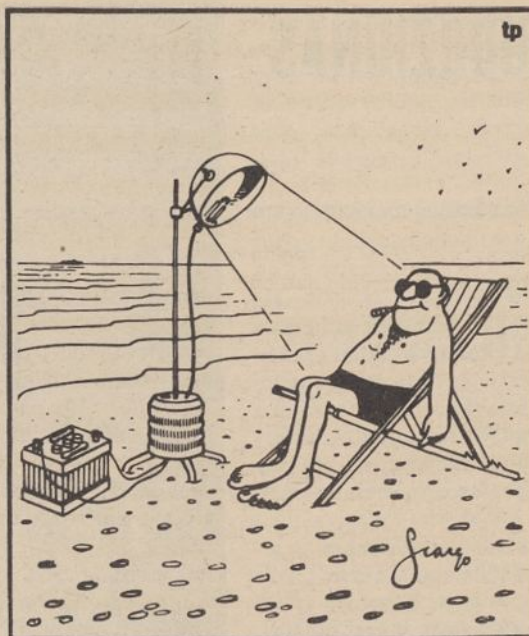
Išsikalbėjus malonūs. Pasikeičiame kortelėmis. Duoda norimas nuotraukas nemokamai. Kiek nori. Perkant kiekviena pusantro dolerio. Mudu su Ale Rūta vakar, rinkimams tebevyksiant, buvome nutarę pasikalbėti su Miss Australija. Šiandien jau kas kita, ji pasaulio dėmesyje. Pasimatymą turėsime po valandos.

Geriamė kavutę. Prie gretimų staliukų gražuolių rinkėjų teisėjų būrelis: V. Trotta - dailininkas, savo meno studijos New York'e direktorius; A. Varga - pa-

garsėjęs "lengvų" mergaičių piešėjas; ponia De Carugatti - žymi Paragvajaus kultūrininkė. Ir kt.

Trečioji mūsų stalelio bendrininkė, jauna belgų kilmės fotografe, Lilian, trokšte trokštanti reikšmingų nuotraukų, iš kuklumo, neįprastos kompanijos, vos pašneka. Kolega Leonas Kančauskas, garsusis lietuvių spaudos foto bendradarbis, jaučiasi kaip namuose, šneka, baikauja.

Senyvos moters lydimą ateina kukliai, mėlyna bliuskute, šviesiu sijonėliu, žėrinčiomis akimis panelė. Teisėjų stalai jai ploja, atsistoja. Tai, tai Miss

Be žodžių...

International 1963 metams. Sėdasi.

Lygiai, paprastai, nuoširdžiai su ja trukdančiais kalbasi. Manome, dabar mums nereikia prisi-statyti. Tegul pavalgo. Kaip tik: smaližiujančius korespondentus vadovai prašo netrukdyti. Mes atsiduriame lyg viduryje. Sriubčiojame kavutę.

Gražuolė pereina kiton salėn. Baigia valgyti. Pasiūnčia telegramą.

Eina spaudos konferencijon. Žmonės prašo autografų. Palydovė atsako, nes ir taip jau 20 minučių pavėlavę. Būrys seka. Kita tiek laukia kambaryje.

Miss International įėjus spaudos kambarin, visi nustebe lyg žada nustoja. Sekundę dairosi. Švelniai paliečiu jos ranką, prašau kad sėstų į trijų atlošų sofą. Ji dirstelia, maloniai nusišypso, sėdasi. Jina tarp lietuvių spaudos atstovų. Alė Rūta, visad tikrai labai maloni, širdinga, iš kart su gražuole, pasakytume, susibičiuliauja. Juodvi kalbasi lengvai, laisvai, paprastai.

Gražuolei parodau šio ryto laikraštį "Independent Press Telegram" su didžiule, per visą puslapį Miss International, nuotrauka. Fotografų būriui to bereikėjo: mirkčioja šviesos, nurodinėdami kaip laikraštį laikyti, silydami daugiau prisiglausti prie pasaulio gražuolės, šypsotis, žiūrėti į šoną, žiūrėti jai į akis; prašo ją ištieti laikraštį, pakelti galvutę. Niekad nebuvau tiek daug fotografuojamas. Ir viendėl to, kad su gražuole susėdome. "Kas tie žmonės?" - girdime klausimus. "Lietuvių spauda" - girdime atsakymus. Paprašo pavardžių. Duoda savo korteles. "Ar Miss International yra lietuvaite?" - kiti paklausia.

Pagaliau pozavimai baigti. Gražuolė tikrai graži. Išskirtinai puikaus grožio. Daug gražesnė, nei išeina nuotraukose. Tania Verstak, 21 metų. Emigrantė, dypukė Australijon. Gimusi Šiaurinėje Kinijoje. Įgavusi Aus-

tralijos pilietybę. Kalba rusiškai ir kinietiška. Sidnėjaus universiteto studentė: anglų kalba, psichologija, kiniečių kalba. Sekretorė. Penkių pėdų, penkių su puse inčo, 20 svarų. Oficialiai skelbiama - jos tėvai rusai. Taip, jie pabėgo nuo bolševikų, bet jos tėvas iš Minsko. "Ar gudas?" - paklausiu. Taip, jis gudas. Pasisakau buvęs Minske. Klausia kada. O, ji gerai žinanti lietuvių. nusimano Lietuvos istorijoje. Sidnėjūje pažįsta daug lietuvių, visi tokie malonūs, draugiški. Ji ortodoksų tikybos. Filmų artistė nenorinti būti nei iš tolo. Gražuolių varžybosna stojo norėdama padėti iš kitų kraštų pabėgusiems, į Australiją vykstantiems žmonėms. Netrukus iš Australijos vyks Šveicarijion bėgliams pagelbėti, juos informuoti apie darbą, įsikūrimo sąlygas. Žodis po žodžio ir ji duoda savo namų adresą, Manly, N.S.W. Australijon grįš 23 rugpiūčio.

Be gražiausios pasaulio moters titulo, panelė Tania Verstak gaus \$10,000 dolerių pinigais, deimantinį laikrodį, daugybę kitokių dovanų.

MISS ARGENTINA - ANTROI PASAULIO GRAŽUOLE

Pirmąja po Miss International gražuole nubalsuota Miss Argentina, 24 metų Maria Victoria Buenos Aires. Susikalba angliškai. Studentė. Dirba kaip manikenas. Nori būti žmona, turėti daug vaikų. Juodaplaukė. Ja labiausiai domėjosi mūsų Leonas, pats neseniai (prieš du metus) iš Argentinos atvykęs. Jiedu pasikalbėjo mums neįkandama ispanų kalba. Žadėjo parašyti "Argentinos Lietuvių Balsui". Mergaitė, beabejo, graži, maloni. Jos vadovė bemaž panevalia ją ištempe bažnyčion. "Laikas Dievui padėkoti"...

KAS DIRVOS NESKAITO
- DAUG NUSTOJA!

BEST WISHES
To All the Lithuanian People

ST. CLAIR
SAVINGS
ASSOCIATION

SAVE
SAFELY
at **4%**
ANTICIPATED RATE

ON SAVINGS

SAVINGS DEPOSITS INSURED TO
\$10,000.00*

813 E. 185th St.
IV 1-7800

25000 Euclid Ave. 6235 St. Clair Ave.
AN 1-1200 HE 1-5670

26000 LAKE SHORE Blvd.
RE 1-1200

GREETINGS and BEST WISHES

MILLER JEWELERS
DIAMOND — WATCHES

WATCH REPAIRING ALL TYPES RELIGIOUS GOODS
ROSARIES PRAYER BOOKS CRUCIFIXES.

768 East 185th St. KE 1-0225

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

EUCLID IGNITION COMPANY

1062 East 185th St. Call IV. 1-2222

GREETINGS and BEST WISHES

WIEHN'S BAKERY

For GOOD Baked Goods - See WIEHN'S

12429 ARLINGTON AVE GL 1-3756
704 EAST 185th ST. KE 1-0650

BEST WISHES
To All The Lithuanian People

GEORGE V. WOODLING

GREETINGS and BEST WISHES

from
AMERICAN'S FIRST FAMILY
of special sparkle Beverages

CANADA DRY
CORPORATION

EX 1-8800

BEST WISHES
To All the Lithuanian People

FROM A FRIEND

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

SMITH'S
Restaurant — Cocktail Lounge

Dining out is pure pleasure at Smith's,
where fine food is served at realistic
prices!

Private parties and wedding receptions
are a specialty.

LAKE SHORE BLVD. AT E. 222 ST.
RE 2-9900

GREETINGS and BEST WISHES

JUDGE
ALBERT A. WOLDMAN
JUVENILE COURT
WILLIAM GINTER
BAILIFF

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

LUIKART INSURANCE
AGENCY

GENERAL INSURANCE
18609 St. Clair Ave KE 1-4770

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

Frances P. Bolton

CONGRESSMAN

22nd District

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

RICHMAN BROS.

10 STORES IN GREATER
CLEVELAND

CLEVELANDE ir apylinkėse

* KOSTAS OSTRAUSKAS, jauniosios kartos pasižymėjęs literatūros istorikas, dramaturgas ir kritikas, šiuo metu ruošia išsiviečiusių lietuvių literatūros ir kritikos bibliografiją, apimančią 1946-1960 m. laikotarpį.

K. Ostrauskas tam leidiniui rinkdamas medžiagą lankėsi Clevelande ir Dirvos redakcijoje pasinaudojo jam reikalingais laikraščių komplektais.

Jo darbą dalinai remia Pennsylvania Universitetas, kuriame K. Ostrauskas darbuojasi.

* ONA BALTRUKONIENĖ su dukterimis Elena ir Alviną išvyko aplankyti savo artimuosius Pensilvanijoje, ir trečią dukterį Baltrukonytę Julę, ir jos vyrą adv. Nadą Rastenį Baltimorėje.

* ALGIRDAS KRYGERIS bakalauro laipsniu (Bachelor of Science) baigė John Carroll Universitetą Clevelande.

* ALVINA BALTRUKONYTĖ profesionalė fotografė, laimėjusi amerikiečių spaudoje keletą premijų, sutiko pirmininkauti jūry komisijoje Dirvoje skelbto vaiko gražiausios nuotraukos konkurso premijoms paskirstyti. Kiti komisijos nariai: dail. V. Raulinaitis ir red. V. Gedgaudas.

* PASKOLINKIT EKSPONATUS. Rengiant lietuvių skyrių tautų parodoje Statler viešbutyje, lietuvių komitetas prašo turinčių ypatingesnius rankdarbius, gintaro dirbinius ir pan. paskolinti trijų dienų laikui. Jie bus išstatyti puošniame, dideliame viešbutyje. Nuo jų įvairumo ir gausu-

mo priklausys lietuvių skyriaus puošnumas. Visi eksponatai bus apdrausti ir apsaugoti.

Paroda bus tris dienas, pradedant ketvirtadienį, rugs. 27, prasidės nuo vidurdienio.

Kas turi parodai tinkamų dalykų, praneškite komiteto išdininkei ir eksponatų globėjai Onai Jokubaitienei, 13812 Orhella Ave., arba telefonu MU 1-9143.

Parodoje lietuvių skyrių rengia D.L.K. Birutės Moterų draugija su Bendruomenės I ir II apylinkėmis.

* DALIA MACKEVIČIŪTĖ, Korp. Neo-Lithuania Clevelande Valdybos sekretorė, Cape Cod vyksiančioje neo-lithuanų stovykloje buvo pakviesta stovyklos vadovo Dr. E. Noako padėjėja.

* JUZĖ IRSTEPONASNASVYČIAI rugpiūčio 24 d. paminėjo savo 55 metų vedybų sukaktį. Minėjimą jiems suruošė jų sūnūs ir dukros su marčiomis ir žentais. Minėjime be tėvų ir vaikų su šeimomis dalyvavo brolis Antanas Nasvytis su žmona ir sūnum Mindegu, Sofija Smetonienė ir Brigitos Nasvytienės motina. Minėjimas įvyko Wade Park Manor viešbutyje, Clevelande.

* REIKALINGA MOTERIS prie 4 m. mergaitės dienos metu. Skambinti nuo 5 val. vak. Telef. 371-4729.

* Algis Petkevičius, Vytautas Stoškus ir R. Dumbrys, clevelandiečiai jūrų skautai, stovyklauja jubiliejinėje jūrų skautų stovykloje Custer, Mich.

* PRAŠOMI UŽSIMOKĖTI. A. L. Tautinės Sąjungos Clevelando 12-to skyriaus nariai prašomi sumokėti metinį nario mokestį 2 dol., persiunčiant Dirvos redakcijos adresu skyriaus išdininkui V. Blinstrubui. Skyriaus valdyba nutarė duoti \$50 Prezidento Smetonos biografijai leisti ir turės

kitų išlaidų sąrašys su Clevelando įvykstančiu Tautinės Sąjungos veikėjų suvažiavimu rugs. 29-30 d.

SLA 14 KUOPOS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Rudens metų artėjant jaučiamas mūsų visuomeninių sambūrių veiklos pagyvėjimas. Ir SLA 14 Kuopa, vasaros atostoginių metu nerodžiusi judresnio veikimo, rugsėjo 4 d. 7,00 val. vakare Lietuvių Salės svetainėje, šaukia savo narius pirmam rudens susirinkimui. Susirinkime bus aptariami įvairūs Kuopos reikalai ir, susirinkus gausesniai narių skaičiumi, SLA 14 Kuopos delegatai, dalyvavę buvusiam Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Seime Newark, padarys pranešimus apie Seimo eigą bei padarys svarbesnius nutarimus. Prieš susirinkimą, kaip paprastai, Kuopos nariai galės užsimokėti apdraudos mokesčius. Kuopos nariai, kuriems leis laikas ir galimybės, prašomi šiame susirinkime būtinai dalyvauti, nes dalyvaudami savo susivienijimo susirinkimuose, mes visi dalyvausime Kuopos reikalų aptarime bei savos organizacijos veiklos pagyviniame. Kviečia SLA 14 Kuopos Valdyba.

* CLEVELANDO ORKESTRO CHORAS PRIMA DAINININKUS, Robert Shaw, Clevelando orkestro dirigento padėjėjas ir vadovauja Clevelando orkestro chorui, skelbia, kad nuo rugsėjo mėn. 10 d. bus tikrinami ir priimami choristai.

R. Shaw praneša, kad į chorą priimami ne vien tik profesionalai, bet, atsižvelgiant į repertuaro įvairumą, išklausa iki 500 įvairių kandidatų. Svarbu turėti pilną, natūralų balsą.

Pastarųjų septynių metų bėgyje choras pasižymėjo daugelyje koncertų ne tik Clevelande, bet užsienyje.

Choras yra pasirodęs Puerto Rico, New Yorke ir kt.

Besidomintieji choru ir norintieji jame dalyvauti privalo skambinti CE 1-7300.

* ŠV. KAZIMIERO LITUANISTINĖS MOKYKLOS mokinių registracija vyks rugsėjo mėn. 9 d. Nauj. Parapijos salėje, tuoj po lietuviškų pamaldų (11.30 val.). Tuo pačiu laiku taip pat šaukiamas visuotinis mokinių tėvų susirinkimas.

Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla mokslo metus pradeda rugsėjo mėn. 15 d.

PARDUODAMAS SKLYPAS Donald gt., tarp 72 ir 74 gt. į pietus nuo St. Clair gt. Skambinti: UT-1-3410.

6 KAMBARIŲ NAMAS parduodamas savininko. Prie 1860s gatvės ir Nauj. Parapijos. Čia pat mokyklos ir prekyb. centras. Tel. IV-1-7142.

• Mūrinis — 1 aukšto namas, statytas pagal užsakymą Harland gt. (prie Naujos parapijos) ir didelis dviejų šeimų namas su sklypu 151 gt. — Lake Shore Blvd. Parduoda savininkas. Tel. IV 1-7381.

GERI NAMAI

6 kambarių, labai geram stovyje namas prie Hayden gatvės.

3 miegamųjų į šiaurę nuo St. Clair E. 142 gt. Prašo tik \$11,800.

3 miegamųjų prie pat Naujos parapijos, viskas labai arti.

2 šeimų prie Naujos parapijos, dideli kambariai, 2 garažai.

6 šeimų beveik naujas apartamentas, Rocky River, vakarų pusėj.

UNITED MULTIPLE LISTING SERVICE

Norintieji pirkti ar parduoti prašome paskambinti EAST SHORE REALTY Juozas Mikonis — Realtor 780 E. 185 IV 1-6900 Namų tel. KE 1-2190

MŪSŲ INFORMACIJOS SILPNYBĖS IR UŽDAVINIAI

D. ŠATAS

Visi esame pastebėję mūsų nepajėgumą pakeisti jau įsitenėjusią rutiną ir dar blogiau, net tylių sąmokslą ignoruoti bandymus iš tos rutinos išsiveržti. Tiesa, organizaciniai pasikeitimai mūsų tarpe dažni, tačiau visada pasilieka tas pats nenoras skaitytis su realiu pasauliu šalia mūsų. Tokia pozicija turi ir gerų privalumų, tuo palaikoma mūsų tarpe ramybė ir iliuzija, jog mūsų veikimo karuselė yra visko centras. Bandymai išspręsti iš tos rutinos, kurie daugiausia iškyla iš jaunesnių asmenų tarpo, arba neranda jokio atgarsio mūsų platesnėje visuomenėje, arba į juos pasižiūrima kaip į tam tikrą netaktą ir išsišokimą.

Šio rašinio tikslas yra patiekti porą pastabų apsiribojant vienu mūsų veikimo aspektu: būtent informacijos skleidimu apie Lietuvą ir lietuvių tautą ir pasiūlyti, kur būtų reikalinga reforma, kad ši mūsų veikimo dalis pasidarytų prasmingesnė. Informacija apima daugelį mūsų veiklos pasireiškimų už mūsų visuomenės ribų. Čia tekėtų priskirti ir politinę veiklą, kuriai tėra likęs vienintelis praktiškas darbas - Lietuvos padėties periodinis priminimas. Ši veikla daugumoje savo pasireiškimų yra informacinio pobūdžio. Tradiciniai politinė veikla turi didžiausią prestižą ir todėl čia koncentruojamos mūsų pastangos ir lėšos t.y. informacijos skleidime tarp aktyviai šio krašto politikose dalyvaujančių asmenų. Kadanagi šie asmenys savo užimamomis pozicijomis mus imponuoja, kiekvienas mūsų kontaktas su valdžios pareigūnais yra skaitomas dideliu laimėjimu mūsų reikalui. Aktyvūs politikai yra dideli realistai ir turi bendrą būdo bruožą: jie tesidomi tik aktualiais klausimais, kurių sprendimas bus vykdomas artimoje ateityje. Kitiems reikalams įjaučiantis trumpa. Demokratiškose šalyse, kur jų karjeros dalinai priklauso nuo balsuotojų, jie yra pasiryžę parodyti didelį palankumą, bet kokiam reikalui, jei tai patenkina dalį piliečių ir yra harmonijoje su bendra krašto politikos linija. Mūsų aktyvumas bandant palenkti politikoje vadovaujančius asmenis nėra davęs apčiuopiamų rezultatų ir nemanau, kad ko nors konkrečiau ir tikimės, bet ši veikimo sritis yra įdomi ir imponuojanti mūsų pačių tarpe.

Mažiau reikšmės yra skiriama bandymams informuoti gyventojų mases per įvairias parodas, populiarius leidinius, pasirodymus ir kt. Šis informacijos būdas sunaudoja nemažiau lėšų ir pastangų, kaip informacija skirta valdžios sluoksniams, nors ji susilaukia mažiau dėmesio mūsų tarpe. Ji daugiausia krinta į nederlingą dirvą, nors susidomėjimas mūsų tautiniais rūbais ir gintaro karoliais pakutena mūsų tautinę ambiciją ir sudaro iliuziją, kad jau daug atsiekta.

Šiuo nenorima pasakyti, kad informacija skiriama šioms grupėms yra nenaudinga ir nereikalinga. Ji turi pozityvią reikšmę, bet žinant kad mūsų finansiniai žmonių ir laiko ištekliai yra riboti, reikėtų bandyti juos išnaudoti ten, kur darbas turėtų geresnes sąlygas nešti vaisių. Dabartinė veikla būtų prasminga, jei ieškotumėm de jure pripažintimo įsikūrusiai Lietuvos valstybei ar jai paskolos. Tačiau reikėtų priimti faktą, kad mūsų byla gali užsistoti dar ilgą laiką ir gal mes ją paliksimė neišspręstą. Tai daleidžiant, mūsų informacinio darbo krypties pakeitimas pasidaro aiškiai reikalingas. Dėmesys pirmiausia turėtų būti skiriamas darbams, kurie nors ir nesukelia trumpalaikio susidomėjimo, bet turi ilgesnį gyvavimo laikotarpį. Informacijos skleidimas turėtų būti daugiau nukreiptas į krašto intelektualus, mažiau į politikus ir masę.

Šio krašto ir bendrai intelektualinės pajėgos mūsų reikalui niekad nebuvo palankios dėl daugelio aplinkybių, bet tik jų vienu rankose yra pajėga mūsų pastangas padauginti ir joms suteikti didesnę reikšmę. Tiesa, intelektualų tiesioginė įtaka į šio krašto politinį gyvenimą yra menka, bet didėja ir intelektualiniai sluogsniai visada turėjo didelę įtaką formuojant valdančiųjų pasaulėžiūrą ilgesniam laiko tarpui.

Taip galvojant, daugiau mūsų lėšų ir darbo turėtų būti taikoma šiai gyventojų daliai. Deja, šiuo metu mūsų pastangų pusiausvyros taškas toli gražu nėra, kur realybė reikalautų. Dabartinė padėtis šioje veikimo srityje yra tokia ne dėl to, kad šis reikalas nebūtų suprantamas ir ne todėl, kad mūsų tarpe nebūtų pajėgų sugebančių kreiptis į daugiau išprususius gyventojų sluoksnius, bet todėl kad mes nesugebame pakeisti veikimo rutinos dėl perdidelės inercijos mūsų veiklos karuselėje. Keletas bandymų šioje srityje yra: "Lituanus" žurnalas, viena kita knyga anglų kalboje. Šie bandymai, vis dėlto, neiškilo iš mūsų visuomenės formaliam lietuviškam darbui vadovaujančių organų ir nebuvo jų finansuoti. Jie daugiausia iškilo, kaip privačios iniciatyvos vaisius ir geriausias knygos anglų kalba apie Lietuvą yra išleistas JAV universitetų. Faktas, kad anglų kalba leidiniai yra efektyvi priemonė, jau suprantamas, tačiau ne visi įturiu ir paruošimo kokybė yra pakankamai geri. Kokybinis posūkis mūsų informacinėje literatūroje padarytas "Lituanus" žurnalas turėtų būti sekamas visos mūsų propagandinės literatūros.

Dažnai užmirštame, kad pritarimą savo reikalui kitų tarpe būtų daug lengviau surasti, jei bandytume prieiti ne iš savo pasaulėžiūros ir interesų taško, bet iš grupės į kurią kreipiame. Ši elementarinė klaida pas mus yra daroma veik kiekvienam žingsnyje, kai mes susiduriame su svetima, kitoje kultūroje išaugusia publika ir mūsų bandymai juos pasiekti jau iš anksto yra pasmerkti nepasisekimui.

Kartais mūsų problemos gali būti prijungtos prie kitų aktualių klausimų. Toks, gal ir dirbtinas, prijungimas atneštų didesnę susidomėjimą ir simpatijas mūsų reikalui ir mūsų byla kitiems pasidarytų daug artimesnė. Šiam aspektui paryškinti galima nurodyti porą konkrečių pavyzdžių. Afrikoje vyksta naujų valstybių kūrimasis, kurios ieško sau atramos taško nacionalizme. Arabų tautos šią atramą suranda lengviau, daugelis juosios Afrikos tautų dar kurį laiką svyruos tarp nacionalizmo ir ekonominių - internacionalinių ideologijų, kaip komunizmas. Lietuvių tautinis atgimimas ir Lietuvos valstybės atkūrimas gali pasistiprinti geru pavyzdžiu. Šios tautos turi savo svorį pasaulio politikoje ir jų siekimų suvedimas su mūsų problemomis iššauktų jų susidomėjimą ir laimėtų mums draugų.

Pietų Amerika bando pasikelti iš pusiau feodalinės santvarkos ir svyruoja tarp komunizmo ir demokratijos. Viena iš jiems aktualių problemų yra žemės reforma, kurios įvykdymas ateityje yra neišvengiamas. Mes turime geras sąlygas pasidalinti patyrimu su, nors ir skirtingose sąlygose įvykdyta žemės reforma Lietuvoje. Panašius pavyzdžius nesunkiai galima surasti ir daugiau. Sugretindami savo siekimus su klausimais, aktualiais kitiems, atsiectume bent daugiau dėmesio. Žingsnis į aktualias problemas kartu neša ir šiek tiek rizikos, todėl detaliniis priėjimas prie panašių klausimų turėtų būti atliekamas asmenų, intymiai pažįstančių sąlygas ir sugebančių jas inteligentiškai interpretuoti. Informacijos pasukimas į intelektualinius sluoksnius ir mūsų problemų pristatymas greta aktualių klausimų užtikrintų didesnę mūsų informacinio darbo pasisekimą.

Kartais mūsų problemos gali

būti prijungtos prie kitų aktualių klausimų. Toks, gal ir dirbtinas, prijungimas atneštų didesnę susidomėjimą ir simpatijas mūsų reikalui ir mūsų byla kitiems pasidarytų daug artimesnė. Šiam aspektui paryškinti galima nurodyti porą konkrečių pavyzdžių. Afrikoje vyksta naujų valstybių kūrimasis, kurios ieško sau atramos taško nacionalizme. Arabų tautos šią atramą suranda lengviau, daugelis juosios Afrikos tautų dar kurį laiką svyruos tarp nacionalizmo ir ekonominių - internacionalinių ideologijų, kaip komunizmas. Lietuvių tautinis atgimimas ir Lietuvos valstybės atkūrimas gali pasistiprinti geru pavyzdžiu. Šios tautos turi savo svorį pasaulio politikoje ir jų siekimų suvedimas su mūsų problemomis iššauktų jų susidomėjimą ir laimėtų mums draugų.

Pietų Amerika bando pasikelti iš pusiau feodalinės santvarkos ir svyruoja tarp komunizmo ir demokratijos. Viena iš jiems aktualių problemų yra žemės reforma, kurios įvykdymas ateityje yra neišvengiamas. Mes turime geras sąlygas pasidalinti patyrimu su, nors ir skirtingose sąlygose įvykdyta žemės reforma Lietuvoje. Panašius pavyzdžius nesunkiai galima surasti ir daugiau. Sugretindami savo siekimus su klausimais, aktualiais kitiems, atsiectume bent daugiau dėmesio. Žingsnis į aktualias problemas kartu neša ir šiek tiek rizikos, todėl detaliniis priėjimas prie panašių klausimų turėtų būti atliekamas asmenų, intymiai pažįstančių sąlygas ir sugebančių jas inteligentiškai interpretuoti. Informacijos pasukimas į intelektualinius sluoksnius ir mūsų problemų pristatymas greta aktualių klausimų užtikrintų didesnę mūsų informacinio darbo pasisekimą.

Kartais mūsų problemos gali būti prijungtos prie kitų aktualių klausimų. Toks, gal ir dirbtinas, prijungimas atneštų didesnę susidomėjimą ir simpatijas mūsų reikalui ir mūsų byla kitiems pasidarytų daug artimesnė. Šiam aspektui paryškinti galima nurodyti porą konkrečių pavyzdžių. Afrikoje vyksta naujų valstybių kūrimasis, kurios ieško sau atramos taško nacionalizme. Arabų tautos šią atramą suranda lengviau, daugelis juosios Afrikos tautų dar kurį laiką svyruos tarp nacionalizmo ir ekonominių - internacionalinių ideologijų, kaip komunizmas. Lietuvių tautinis atgimimas ir Lietuvos valstybės atkūrimas gali pasistiprinti geru pavyzdžiu. Šios tautos turi savo svorį pasaulio politikoje ir jų siekimų suvedimas su mūsų problemomis iššauktų jų susidomėjimą ir laimėtų mums draugų.

Pietų Amerika bando pasikelti iš pusiau feodalinės santvarkos ir svyruoja tarp komunizmo ir demokratijos. Viena iš jiems aktualių problemų yra žemės reforma, kurios įvykdymas ateityje yra neišvengiamas. Mes turime geras sąlygas pasidalinti patyrimu su, nors ir skirtingose sąlygose įvykdyta žemės reforma Lietuvoje. Panašius pavyzdžius nesunkiai galima surasti ir daugiau. Sugretindami savo siekimus su klausimais, aktualiais kitiems, atsiectume bent daugiau dėmesio. Žingsnis į aktualias problemas kartu neša ir šiek tiek rizikos, todėl detaliniis priėjimas prie panašių klausimų turėtų būti atliekamas asmenų, intymiai pažįstančių sąlygas ir sugebančių jas inteligentiškai interpretuoti. Informacijos pasukimas į intelektualinius sluoksnius ir mūsų problemų pristatymas greta aktualių klausimų užtikrintų didesnę mūsų informacinio darbo pasisekimą.

Kartais mūsų problemos gali būti prijungtos prie kitų aktualių klausimų. Toks, gal ir dirbtinas, prijungimas atneštų didesnę susidomėjimą ir simpatijas mūsų reikalui ir mūsų byla kitiems pasidarytų daug artimesnė. Šiam aspektui paryškinti galima nurodyti porą konkrečių pavyzdžių. Afrikoje vyksta naujų valstybių kūrimasis, kurios ieško sau atramos taško nacionalizme. Arabų tautos šią atramą suranda lengviau, daugelis juosios Afrikos tautų dar kurį laiką svyruos tarp nacionalizmo ir ekonominių - internacionalinių ideologijų, kaip komunizmas. Lietuvių tautinis atgimimas ir Lietuvos valstybės atkūrimas gali pasistiprinti geru pavyzdžiu. Šios tautos turi savo svorį pasaulio politikoje ir jų siekimų suvedimas su mūsų problemomis iššauktų jų susidomėjimą ir laimėtų mums draugų.

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

D.L.K. BIRUTĖS vardo karių šeimų Moterų Draugija maloniai kviečia Clevelando lietuvių visuomenę dalyvauti

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIME, kuris įvyks rugsėjo mėn. 8 d., 1962

Čiurlionio Ansamblio namuose, 10908 Magnolia Dr.

Minėjime bus įdomi programa. Dalyvavimas su vaishėmis - suaugusiems \$2.50. Jaunimui - \$1.00. Pradžią 7 val. vak.

Stalus galima užsisakyti ir pakvietimus gauti skambinant telef. LI 1-1711 ir 681-2849

UŽSAKYKITE GĖLES TELEGRAFU

Gėlės visoms progoms — vedyboms, laidotuviams ir t.t.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

VISAD JŪSŲ PATARNAVIMUI

Atdara: nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Sekmad. nuo 10:30 - 1:30

Telef. namų 431-6558 6901 Superior Ave.
Krautuvės — 431-6339 Cleveland 3, Ohio

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

Cleveland Loans

HOME • AUTO • BUSINESS • PERSONAL

LET US
HELP
YOU

71 CONVENIENT, COMPLETE BANKING OFFICES

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345

13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DAILIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausią vyną, alų ir geriausių mėsos produktus.

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO NAMAI - JŪSŲ NAMAI

Visi kviečiami lankytis ir jaukiai praleisti laiką.

Klube veikia skaitykla, kurioje rasite beveik visus lietuviškus laikraščius ir žurnalus, penktadieniais galite klausyti radijo valandėles bei pasistiprinti bulviniais blynais ir kitokiais valgiais.

6835 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio EX 1-1143

DIRVA

Nr. 101

1962 m. rugpiūčio 31 d.

KAS IR KUR?

• **Dirva neišeis!** Rugsėjo 3 d., Darbo dienos proga, Dirva neišeis.

• **DIRVOS VYR. REDAKTORIUS** JONAS ČIUBERKIS ir Vilties draugijos valdybos išdinin-kas ANDRIUS MACKEVIČIUS sa-vaitgaliai išvyko į Cape Cod daly-vauti Korp. Neo-Lithuania sto-vyklos uždarymo išskilmėse.

• **GRĮŽĘS IŠ KELIONĖS** PO OKUP. LIETUVĄ Dan Kuraitis pareiškė: "Jei kalbėti apie pra-garą, tai jis dabar yra Lietuvo-je".

• **GINKŲ KRAUTUVĖ**, 495 Grand Street, Brooklyn, N.Y. va-saros atostogoms bus uždaryta nuo rugsėjo 3 d. iki rugsėjo 25 d. Ginkai žada atostogauti Lake Ge-orge vasarvietėje New Yorko vals-tijoje.

• **KNYGŲ MĖGĖJAMS**, Dirvo-je eilėje kitų knygų galite pirkti ar užsisakyti dar ir šias:
Ant. Škėmos - Balta Drobulė,
Jurgio Gliaudos - Ikarų Sonata,
Puigio Andriušio - Daina iš ki-to galo ir to paties autoriaus - Rojaus Vartai.

Paraginkit savo pažįstamus užsipre-numeruoti DIRVĄ

Nepriklausomybės Akto Signatarui,
Vilniaus Universiteto Rektoriui

Prof. MYKOLUI BIRŽIŠKAI

mirus, Jo liūdintiems Marijai ir Stasiui Žy-mantams, Onai Barauskienei ir Velionies anūkams gilią užuojautą reiškia

Aldona ir Stepas Mackevičius

Didžiajam mūsų Tautos Sūnui, Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktyviam dalyviui, Lietuvių Rezistencinės Santar-vės Garbės Nariui, Ministeriui, Rektoriui ir Profesoriui

MYKOLUI BIRŽIŠKAI

mirus, didžio velionies artimuosius užjau-čia ir drauge su visa savo tauta liūdi

Lietuvių Rezistencinė
Santarvė

Iškiliam tautiečiui, Žemaičių žemės sūnui, Nenuilstamam Kovotojui dėl Lietuvos laisvės ir dėl Vilniaus, aukšto lygio kultūrininkui ir našiam visuomenės veikėjui, žymiam tautos švietėjui ir rimtam rašytojui, abiejų mūsų universitetų Magnificencijai Rektoriui ir tri-jų universitetų Senatoriui

prof. MYKOLUI BIRŽIŠKAI

mirus, Jo broliui prof. ir inž. Viktorui, ve-lionio dukroms, šeimai ir visiems jų artimie-siems, taipgi lietuvių draugijoms, netekusioms vertingo veikėjo - darbininko, gilią užuojautą reiškia L.P.D.A. ir P.L.I.A. Sąjungų vardu

Prof. St. Dirmantas

AUKOS KORP. NEO-LITHUANIA
STOVYKLOS FONDUI

Paskutinėm dienom stovyklaui užsiregistravo 73 studentai. Tai gražus skaičius. Korp. Vyr. Valdyba tikrai nuoširdžiai dėkoja papildomai atsiliepusiems į jos atsišaukimą paaukoti Korp. Kles-tėjimo ir Stovyklos Fondui: J. Ve-degiui, M. Kasakaitiui, J. Gaižu-čiui, R. Giedraičiui-Spaliui, J. Smetonai, X.X., P. Kašubai, J. Matulevičiui, P. Kvedarui, O. Si-monaičiui, P. Vebrai, A. Siliūnui ir Taut. S-gos Chicago Sk.

Vyr. Valdyba prašo ir ragina tuos kolegas, kurie pamiršo at-likti tą mūsų solidarumo mostą, Pinigus, money order ar čekį siųsti: M. Šimkus 4259 S. Maple-wood Ave., Chicago 32, Ill.

A. SMETONOS monografijos garbės prenumeratoriai:

Valerija Butkus, Great Neck N.Y. - \$25,00,

Kazimieras Karpius, Cleve-land, Ohio - \$25,00,

ALTS Chicago skyrus - \$25,00,

Petras Petrušaitis, Racine Wis consin - \$25,00,

* A. SMETONOS monografijos prenumeratų surinko ir prisuntė ALTS Valdybos išdinininkai šie as-menys:

Inž. Juozas Dačys iš Dorches-ter, Mass. - 10 prenumeratų.

Kazys Rožanskas iš Chicago, Ill. - 4 pren.

Petras Petrušaitis iš Racine, Wisconsin - 4 pren.

Šių metų lapkričio 11 d. sueina 40 metų nuo L.T.S. korporacijos Neo-Lithuania įsteigimo. Vyriausioji korporacijos valdyba pasiryžusi tą sukaktį plačiai paminėti laisvojo pasaulio spaudoje, ypatingai Dirvo-je. Rugpiūčio 25 d. Vyriausioji korporacijos valdyba kolegos Alekso Siliūno sodyboj Market parke, Chi-cagoje, sukvietė grupę neolithuanų pasitarti. Prieta vieningos nuomonės, kad prie Vyr. valdybos suda-roma 4 neolithuanų komisija tam uždaviniui atlikti. Komisijai pirmininkauti parinktas tokiam uždavi-niui nepamainomas Mečys Valiukėnas. Nariais į komisiją parinkti Jonas Vasaitis, buv. Minties laikraš-čio redaktorius, Romas Stakauskas, korporacijos Chicago skyriaus tėvūnas ir Vytautas Aleksandras Račkauskas, Dirvos bendradarbis. Komisija, vyr. valdybos vardu, įgalinama prašyti ir įpareigoti kor-porantus prisidėti prie to uždavinio atlikimo straipsniais, nuotraukomis bei kitokia medžiaga. Komisi-jos pirmininko M. Valiukėno adresas: 4550 So. Christiana Ave., Chicago, Ill., Telefonas LA 3-9288. Nuotraukoje pasitarimo dalyviai, iš kairės: sodybos šeimininkas Aleksas Siliūnas, Jonas Vasaitis, Ka-zys Kasakaitis, Cezaris Modestavičius, Vaclovas Mažeika, Mečys Šimkus, Stasys Virpša, Zofija Adomai-tienė, Edvinas Balceris, Mečys Valiukėnas, Juozas Žvynys ir Rimas Staniūnas.

V.A. Račkausko nuotrauka

J. BAGDONAS

Kompozicija (aliejus)

Dail. J. Bagdono kūrinių paroda Bostone

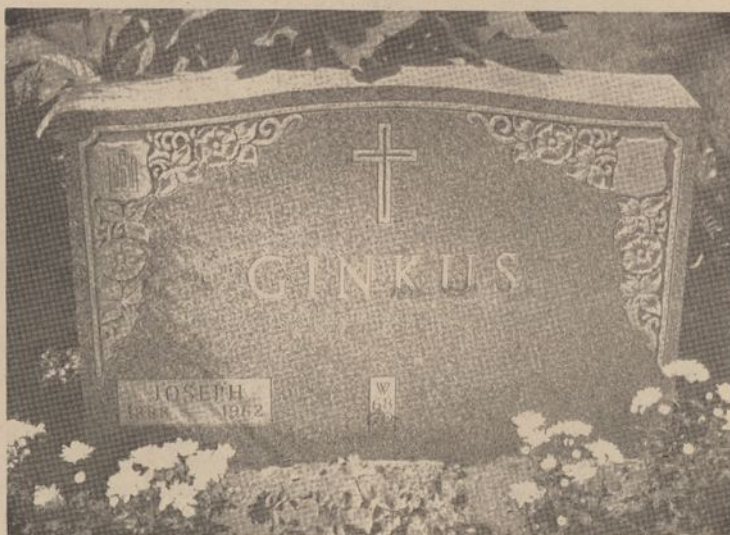
Lietuvių Bendruomenės Kul-tūros Klubas naująjį rudens se-zoną pradeda dail. J. Bagdono kū-rinių parodos surengimu, kurios atidarymas įvyks rugpiūčio mėn. 31 d, 8 val vakare Tautinės S-gos namuose. Atidarymo prog-ramoje: Kultūros Klubo pirm. dr. Jasaičio įžanginis žodis ir dail. Vikt. Vizgirdos paskaita: Šių die-nų dailės keliai. Po to parodos apžiūrėjimas. Paroda bus atida-ryta iki rugsėjo mėn. 7 d. kiek-vieną dieną nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro.

Dail. J. Bagdonas 1958 m. at-vyko į JAV ir apsigyvenęs Wa-shington, D.C. įkūrė skulptūros

ir keramikos studiją, o taip pat suorganizavo meno galeriją "A. B.A. International Gallerie of Modern Art". Šioje galerijoje vyksta ir amerikiečių dailininkų meno parodos. Daug J. Bagdono kūrinių yra įsigyje amerikiečiai New Yorke, Washington, Los Angeles ir kt. miestuose.

Dail. J. Bagdonas pasirinkęs abstraktinį meną ir šio meno srityje dirba apie 10 metų. Tokį mes jį matysime ir Bostono ren-giamoje meno parodoje.

Kultūros Klubas, pradėdamas rudens kultūrinio darbo sezoną, tikisi plačios Bostono ir apylin-kės lietuvių paramos - gausaus

Paminklas, pastatytas ant žinomo tautininko a.a. Juozo Ginkaus kapo šv. Jono kapinėse Brooklyne. Paminklą rugpiūčio 13 d. pašventino Brooklyno Angelių Karalienės parapijos klebonas kun. J. Aleksūnas. Pagal velionies valią paminklas buvo papuoštas Vyties kryžiaus bei Gedimino stulpų ženklais, kurie matyti paminklo viršutinėje dalyje iš abiejų šonų.

V. Maželio nuotrauka

KANADOS LIETUVIAI

* **LIETUVIŲ REZISTENCINĖS SANTARVĖS** suvažiavimas įvyks rugsėjo 1-3 d. Wasagoje. Darbo programą sudarys paskaitos, diskusijos ir kiti įvairūs orga-nizaciniai reikalai.

* **TUO PAČIU METU LIETU-VIŲ EVANGELIKŲ JAUNIMAS** suvažiuoja į Keswicką prie Sim-coe ežero pas J. Baronaitį ir J. Zavį Orchard svetainės savinin-kus. Laukiama svečių ne vien tik iš artimesniųjų vietovių, bet jų žada nemažai atsilankyti ir iš to-liau.

* **RUGSĖJO 15 D. TORONTO SKAUTAI** ruošia kavutę, kurios metu bus peržvelgta skautiška veikla ir pasidalinta išpildžiais apie stovyklą įvykusią praėjus-ią vasarą A. Augustinavičiaus ūkyje prie Dehli.

* **SKAUTŲ RUOŠIAMA TRADI-CINĖ SKAUTORAMA** įvyks lapk-ričio 18 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Programa yra numatoma įvairi ir patraukli, kurią išpil-dys skautai.

* **TORONTO, DETROITO** ir kitų vietovių skautai akademi-kai stovyklauja nuo rugsėjo 1-9 d. prie Erie ežero Morpath (Ont.) apylinkėje.

Pil. D-jos didžioje salėje, 368 W. Broadway, So. Bostone įvyks iškilmingas tautos šventės minė-jimas. Pagrindinę kalbą pasakys Lietuvos konsulas New Yorke V. Stašinskas, meninę programą iš-pildys buvęs Vilniaus operos so-listas St. Liepa, akompanuojant muz. J. Gaideliui ir Bostono tau-tinių šokių ansamblio jaunųjų ir vyresniųjų grupės, vad. O. Ivaš-kienei. Po to užkandžiai ir kt. pa-lydint liaudies muzikos garsams. Maloniai prašome Bostono ir apylinkės lietuvių dalyvauti šia-me tautos šventės minėjime.

(pm)

šios parodos aplankymo, juo la-biau, kad tokio meno pobūdžio iš viso pirmoji paroda Bostone.

MINĖSIME TAUTOS ŠVENTĘ.

ALTS-gos Bostono sk. valdyba tautos šventės minėjimą ruošia šia tvarka: rugsėjo mėn. 8 d. 9 val. ryte lietuvių parapijos baž-nyčioje bus laikomos pamaldos už kenčiančią lietuvių tautą. Į pa-maldas kviečiamos organizacijos su vėliavomis. Tą pačią dieną 7 val. vakare Amerikos Lietuvių

Rugpiūčio 18 d. Ziono Evan. Liut. bažnyčioje, Chicagoje, kun. Pau-peras palaimino moterystės ryšį tarp Ilės Anysaitės ir Kęstučio Šalkausko. Jaunasis Kęstutis aeronautikos inžinierius, įgyjęs magis tro laipsnį matematikoje, dėsto Waterloo universitete Kanadoje. Jau-noji Ilse, Jono ir Adelinos Anysų duklė, studijavo biologiją Chicagoje. Jaunieji Šalkauskai žada apsigyventi Waterloo, Kanadoje. Nuotraukoje jaunieji palydų tarpe prie Ziono bažnyčios Chicagoje po vedybinių apeigų. Iš kairės: Rimvydas Grigaliūnas, Regina Pilmonytė, Jurgis Anysas, Ilse Anysaitė-Šalkauskienė, Kęstutis Šalkauskas, Renata Anysaitė, Martynas Pauperas, Irma Gidaitė, mažieji Jurgis Lekšas ir Marta Šalkauskaitė.

V.A. Račkausko nuotrauka

KANADOS LIETUVIŲ DIENA

Šiais metais KANADOS LIETUVIŲ DIENAI atšvęsti lietuviai renkasi Windsore, Kanadoj, Labor Day savaitgalį.

Windsoro Bendruomenė kviečia visus JAV ir Kanados lietuvius dalyvauti.

Registracija prasideda šeštadienį, rugsėjo 1 d., Prince Ed-ward viešbutyje, Windsoro miesto centre.

Savaitgalio programoje Dr. Nagio įvadas į T. Valiaus dailės darbų parodą, Dr. J. Kaupo paskaita, banketas ir koncertas, ku-rio meninę programą atliks Chicago Dainavos ansamblis kartu su Hamiltono ir Detroito šokių grupėmis.

Savaitgalį vyks lauko teniso ir futbolo varžybos ir laimė-tojai bus apdovanoti olimpiniais medaliais.

Studentų susipažinimui ruošama arbatėlė šeštadienio popie-tėje, Prince Edward viešbutyje. Čia bus gera proga susitikti ir susipažinti su jaunimu iš kitų miestų.

Tikimės, kad programos įvairumas ir įdomumas pritrauks daugelį, tad kviečiame gausiai dalyvauti.

Detroito LSS Skyrus
ir Windsoro Bendruomenė

Kaip tikras orkestras

ta FM stereo muzika! Negirdėjot? Atvykit pas Gradinską. Televiziją, radiją, Hi Fi stereo patefonų ir kelių firmų vo-kiškų aparatų - kelios dešimtys. 2512 W 47th St., Chicago, Ill., FR 6-1998.